

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 26 – 27 lutego 2015 r. na kierunku „technika rolnicza i leśna”
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu
ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale
Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.**

przez Zespół wizytujący Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: prof. dr hab. inż. Grażyna Jaworska – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. inż. Tomasz Dobek – ekspert PKA,
- prof. dr hab. inż. Czesław Waszkiewicz – ekspert PKA,
- mgr Edyta Lasota - Bełzek – ekspert PKA
- Paweł Adamiec – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacja o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3**)

W wyniku poprzedniej oceny programowej przeprowadzonej w 2009 r. Uczelnia otrzymała ocenę pozytywną dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich z terminem przeprowadzenia następnej oceny w roku akademickim 2014/2015. Dokonana w dniach 26 – 27 lutego 2015 r. wizytacja na kierunku „technika rolnicza i leśna” jest przeprowadzana po raz kolejny z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2014/2015. Informacje na temat wyniku poprzedniej oceny zamieszczone zostały w Załączniku nr 3 do niniejszego Raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z przepisami i obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz Wydziału, przeprowadzonych hospitacji zajęć, analizy prac dokumentujących osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym prac dyplomowych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz przedstawionej bazy dydaktycznej w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne. Dodatkowo opracowując Raport z wizytacji uwzględniono dokumenty i materiały uzupełniające przesłane przez Uczelnię opracowane w wyniku podjętych działań naprawczych przeprowadzonych po wizytacji.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Strategię Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przyjęto Uchwałą Nr 40/2012 - 2013 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2013 - 2020. Strategia Rozwoju Uczelni jest dokumentem określającym m.in. wizję, misję oraz główne cele strategiczne. Celem działania Uniwersytetu jest przede wszystkim zapewnienie najwyższej jakości kształcenia, wzmacnianie pozycji naukowej i badawczej, dążenie do otwartości na współpracę oraz efektywnego zarządzania jednostką sektora finansów publicznych. Zapisy Strategii szczególnie odnoszą się do związków z potrzebami otoczenia społeczno – gospodarczego. W związku z tym celem kształcenia jest nauczanie absolwentów kompetencji jak najbardziej przydatnych dla potrzeb gospodarki województwa lubelskiego. Uniwersytet podejmuje więc wszechstronne działania na rzecz nauki, zgodnie z potrzebami i aspiracjami studentów, partnerów i interesariuszy oraz celami województwa lubelskiego. Omawiany dokument uwzględnia założenia polityki zapisane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego.

Wydział Inżynierii Produkcji w ramach, którego prowadzony jest oceniany kierunek studiów opracował strategię na lata 2013 – 2020, którą przyjął na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 17 października 2013 r. Nazwa ocenianego kierunku studiów: „*technika rolnicza i leśna*” jest zgodna z wykazem kierunków studiów, zawartym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 czerwca 2006 r. (Dz.U. Nr 121, poz. 838, z późn. zm.). Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest kontynuacją kwalifikacji absolwenta określonych uprzednio m. in. w standardzie nauczania dla kierunku „*technika rolnicza i leśna*”, a następnie adaptowanych stopniowo do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji w zakresie zgodnym z obowiązującymi normami prawa. Interdyscyplinarny charakter wykształcenia umożliwia absolwentom pracę w różnych gałęziach produkcji takich jak: rolnicza, gospodarka żywnościowa czy energetyka.

W ramach kierunku prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowane są trzy specjalności: *Technika motoryzacyjna i energetyka*, *Inżynieria żywności i Odnawialne źródła energii i ekoenergetyka*. Specjalności te wpisują się w koncepcję kształcenia opracowaną dla kierunku. Ze względu na rozmiar kształcenia, średnio około 20-40 osób na roku, przedstawioną ofertę należy uznać za w pełni wystarczającą.

Koncepcja programu studiów na kierunku jest ściśle zbieżna z misją i strategią Uczelni i Wydziału, ale również wpisuje się w strategię rozwoju województwa lubelskiego, odpowiada na oczekiwania studentów i potencjalnych pracodawców.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W kształtowaniu koncepcji kształcenia na kierunku „*technika rolnicza i leśna*” oraz w jej późniejszej korekcie brali udział zarówno interesariusze zewnętrzni jak i wewnątrzni. Wydział przeprowadził konsultację koncepcji oraz programu kształcenia z ponad 20 podmiotami gospodarczymi. W wyniku tych konsultacji opracowano odpowiednie programy realizowane na trzech specjalnościach.

Udział nauczycieli akademickich w opracowaniu koncepcji kształcenia przejawia się głównie poprzez ich uczestnictwo w pracach odpowiednich komisji (np. Rady Programowej, Komisji ds. jakości kształcenia) oraz w posiedzeniach Rady Wydziału.

Na Wydziale Inżynierii Produkcji wypracowano bardzo dobrą ścieżkę kontaktu ze studentami w celu ich angażowania w prace nad koncepcją kształcenia oraz modyfikację programu studiów. Na pierwszym roku studiów I stopnia studenci uczestniczą w 5 godzinach zajęć, które mają ich przygotować do studiowania na ocenianym kierunku. Podczas zajęć studenci są zaznajamiani z możliwościami wpływania na koncepcję kształcenia, wszelkimi formami pomocy, jaką Uczelnia kieruje do studentów oraz zasadami obowiązującymi zgodnie z Programem oraz Regulaminem. Jednak podczas spotkania z Zespołem wizytującym studenci stwierdzili, że chociaż znają możliwości wpływania na proces kształcenia to rzadko wypowiadają swoje zdanie na ten temat. Należy stwierdzić, że wzmożoną aktywnością w zakresie uczestnictwa w procesie określenia koncepcji kształcenia wykazują jedynie studenci działający w strukturach Samorządu Studentów. Dziekan Wydziału przeprowadza regularne konsultacje z przedstawicielami Samorządu Studentów. Członkowie WRSS przedstawiają swoje opinie w zakresie bieżących spraw, w tym tych dotyczących jakości i koncepcji kształcenia na kierunku. Przedstawiciele Samorządu Studentów są członkami Rady Programowej oraz Rady Wydziału. Studenci podczas posiedzeń ww. organów wyrażali swoje opinie na temat programów kształcenia i planów studiów. Studenci są również obecni w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, mając prawo głosu, nie wykazując jednak własnej inicjatywy w zakresie nowych propozycji programowych. Należy zatem stwierdzić, że sprawy związane z koncepcją kształcenia na wizytowanym kierunku są konsultowane z przedstawicielami studentów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego

w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia na kierunku „technika rolnicza i leśna” ściśle nawiązuje do misji i strategii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz do strategii Wydziału Inżynierii Produkcji. Obecnie realizowana koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest ściśle związana z wypracowaną w ramach standardów kształcenia, została ona dostosowana do specyfiki Wydziału. Władze Wydziału konsultowały także koncepcję kształcenia z ponad 20 podmiotami gospodarczymi.

2) W procesie opracowywania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów uczestniczyli zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych odbywa się poprzez ich udział w organach odpowiedzialnych za przygotowanie programów kształcenia. Dodatkowo władze Wydziału systematycznie konsultują koncepcję i program studiów z Samorządem Studentów.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym

uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Obecnie kształcenie na kierunku „*technika rolnicza i leśna*” obejmuje studia pierwszego stopnia i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Kształcenie na ocenianym kierunku prowadzone jest według dwóch edycji programowych:

- studenci IV roku studiów niestacjonarnych odbywają studia według planów i programów studiów dla kształcenia, które rozpoczęło się w roku akademickim 2011/2012. Podstawą tej oceny są zapisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia (Dz.U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.) wraz ze standardem kształcenia dla kierunku studiów technika rolnicza i leśna pkt. A Studia pierwszego stopnia, stanowiącym załącznik nr 39 do tego rozporządzenia,
- pozostali studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia rozpoczęli i odbywają studia według programów kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 14b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), a więc podlegających ocenie zgodności z rozporządzeniami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r., bądź z dnia 3 października 2014 r. w sprawie prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) oraz z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520).

Dla studentów studiów niestacjonarnych IV r. zajęcia są realizowane w pełni według programu studiów opracowanego na podstawie standardów kształcenia określonych w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz.U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Analiza programów tych studiów potwierdza zgodność ze standardami. W wyniku realizacji programu studiów zgodnego ze standardem kształcenia uzyskuje się odpowiednią sylwetkę absolwenta kierunku „*technika rolnicza i leśna*”. Wpływa na to zgodna ze standardem odpowiednia ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych, w tym właściwa liczba godzin zajęć w poszczególnych grupach przedmiotów. Przedmioty zawierają wymagane standardami treści nauczania. Zaplanowano także stosowną liczbę zajęć aktywnych i praktyk. Poprzez specjalności zapewniono wymagane standardami minimum 30% treści nauczania do wyboru przez studentów.

Pozostałe roczniki realizują zajęcia według programów kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 14b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), a więc podlegających ocenie zgodności z rozporządzeniami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r., bądź z dnia 3 października 2014 r. w sprawie prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) oraz z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520).

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały zatwierdzone Uchwałą nr 9/2012 Rady Wydziału Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 21

maja 2012 r. w sprawie zatwierdzenia programu studiów i projektu efektów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim kierunku „technika rolnicza i leśna”. Następnie Uchwałą nr 72/2011-2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia na studiach o kierunku „technika rolnicza i leśna”.

Zgodnie z tymi dokumentami Wydział umieścił studia na kierunku „*technika rolnicza i leśna*” w dwóch obszarach wiedzy: obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (1) oraz obszarze nauk technicznych (2), którym przypisał następujące dyscypliny naukowe (1) - biotechnologia, inżynieria rolnicza, ochrona i kształtowanie środowiska, technologia żywności i żywienia i (2) - biotechnologia, budowa i eksploatacja maszyn, energetyka, informatyka, inżynieria materiałowa, inżynieria produkcji, inżynieria środowiska (Raport samooceny s. 3). Jednak zdaniem Zespołu wizytującego PKA kierunkowe efekty kształcenia merytorycznie związane są głównie z obszarem nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Wydaje się zatem, że bardziej celowym byłoby przyporządkowanie ich tylko do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk rolniczych i jedynie do dyscypliny naukowej *inżynieria rolnicza*. Przykładowo dla studiów pierwszego stopnia spośród 35 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy tylko do obszaru nauk technicznych odniesiono 8, a tylko do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych 17, a do obydwu wymienionych obszarów 10. Z 43 efektów dotyczących umiejętności (kierunkowych i specjalizacyjnych) tylko 6 odnosi się do obszaru nauk technicznych (choć równie dobrze mogą być przypisane do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych). Wszystkie efekty dotyczące kompetencji również są przypisane tylko do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Proponowane przez Uczelnię ułożenie ocenianego kierunku nie jest najlepsze ze względu na to, że większość kadry dydaktycznej reprezentuje nauki rolnicze. Ponadto zwrócono uwagę na złą konstrukcję efektów kierunkowych. Dla studiów pierwszego stopnia spośród 35 efektów dotyczących wiedzy (załącznik nr 3 Raportu samooceny) 15 efektów jest dotyczy studentów całego kierunku, a aż 20 realizowana jest jedynie poprzez wybranie specjalności (5 na specjalności inżynieria żywności, 5 na specjalności techniki motoryzacyjne i energetyka, 10 na specjalności odnawialne źródła energii i ekoenergetyka). W przypadku umiejętności na 43 efekty, jedynie 21 realizowanych jest przez wszystkich studentów kierunku. Ten sam problem występuje przy odnoszeniu efektów kształcenia do obszarów nauki oraz definiowaniu efektów kształcenia kierunkowego na studiach drugiego stopnia. Przedstawione do oceny kierunkowe efekty kształcenia należy uznać za zgodne z wymogami KRR oraz koncepcją kierunku. Generalnie są one uszczegółowieniem efektów obszarowych wynikającym ze specyfiki ocenianego kierunku studiów. Pewnym ich mankamentem, dyskusyjnym, jest nadmierne ich uszczegółowienie, bowiem w sumie na studiach I stopnia określono aż 84 efekty, a na studiach drugiego stopnia jeszcze więcej, bowiem 95 efektów. W przypadku niektórych efektów kierunkowych wydaje się za celowe ich połączenie w jeden: na przykład efekt kształcenia TL1_W13 *ma elementarną wiedzę w zakresie ergonomii, rozumie potrzebę ergonomicznej organizacji stanowisk pracy i zasad właściwej organizacji pracy, zna zasady identyfikowania zagrożeń i funkcjonowania układu człowiek-maszyna* w pewien sposób jest tożsamy z efektem TL1_W14 *ma elementarną wiedzę ekonomiczną, prawną i społeczną konieczną do rozumienia pozatechnicznych aspektów działalności inżynierskiej; zna ogólne zasady tworzenia rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu inżynierii*. Zdaniem Zespołu PKA celowe byłoby ich przepracowanie i zmodyfikowanie efektów kształcenia kierunku, ich uproszczenia oraz ściślejszego powiązania z kwalifikacjami kadry dydaktycznej i profilem Wydziału. Efekty

kierunkowe w pełni pokrywają wszystkie efekty inżynierskie, a ich ogólny charakter pozwala na elastyczne kształtowanie planu studiów zapewniającego ich realizację.

Wskazane powyżej uwagi Zespołu wizytującego w odniesieniu do efektów kształcenia były poruszane na spotkaniu z władzami Wydziału i Uczelni, Radą Programową oraz z Zespołem przygotowującym Raport samooceny. Władze Wydziału oraz Rada programowa kierunku ze zrozumieniem przyjęły sugestie Zespołu PKA i zaproponowały natychmiastowe podjęcie stosownych działań. W dniu 13 marca 2015 r. Uczelnia przesłała dokumenty, które potwierdziły podjęcie działań naprawczych. Na posiedzeniu w dniu 2 marca 2015 r. Rada Programowa kierunku dyskutowała nad modyfikacją efektów kształcenia. Przesłano także pisma wskazujące na konsultacje nowych efektów kształcenia ze studentami (protokół z dnia 5.03.2015) i środowiskiem społeczno-gospodarczym (Przemysłowym Instytutem Maszyn Rolniczych, firmą Maszyny Rolnicze, firmą Weremczuk FMR Sp. z o.o.). Uczelnia przyporządkowała efekty kształcenia na pierwszym i drugim stopniu studiów tylko do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk rolniczych i dyscypliny inżynieria rolnicza. Na pierwszym stopniu studiów sformułowano 46 efektów kształcenia (18 – wiedza, 22 – umiejętności i 6 –kompetencje), które są realizowane przez wszystkich studentów kierunku. Podobnie postąpiono w przypadku drugiego stopnia studiów, określając 61 efektów kształcenia (25 – wiedza, 33 – umiejętności i 3 – kompetencje). **Efekty dla kierunku „technika rolnicza i leśna” zostały merytorycznie właściwie zdefiniowane, są spójne, a także zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku.** Uproszczenie opisu efektów pozwala na elastyczne kształtowanie planu studiów.

Matryca efektów kształcenia pokrywa wszystkie efekty kierunkowe. Matryca jest bardzo rozbudowana, ponieważ każdy przedmiot jest przypisany do kilku efektów kierunkowych, a każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka przedmiotów. Zaplanowane zajęcia dydaktyczne świadczą, że efekty kierunkowe będą osiągnęte w wyniku ich realizacji. Opracowano odpowiednie karty modułów, w których wyszczególniono cele modułu, efekty kształcenia podane niezależnie dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz sposoby ich weryfikacji podane również niezależnie dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opisy modułów zawierają również informację na temat stopnia osiągania efektów kierunkowych. Wydaje się, że o ile same efekty modułowe zostały zdefiniowane poprawnie to przyporządkowanie nielicznych efektów modułowych do kierunkowych odbywało się niekiedy na drodze nieco przypadkowej. Na przykład moduł M TL1_s22 *Grafika inżynierska 1* dla którego zdefiniowano dwa efekty w zakresie kompetencji społecznych: K1 – *ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólne realizowane zadania* i K2 – *potrafi pracować indywidualnie i w zespole*, ma służyć realizacji efektu kierunkowego TL1_K01 – *ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i doskonalić kompetencje zawodowe i osobiste*. Drugi przykład to moduł M TL1_s37 *Gospodarka energetyczna* gdzie zdefiniowano efekt K1 – *ma świadomość ważności i rozumie skutki oddziaływania procesów energetycznych na środowisko przyrodnicze, a także działania zmierzające do jego ochrony* służy realizacji efektu kierunkowego TL1_K02 – *rozumie pozatechniczne skutki działalności zawodowej, w tym jej wpływ na środowisko; ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki wykonywanej działalności w zakresie szeroko rozumianego rolnictwa i środowiska*. Mimo tych drobnych uchybień można stwierdzić, że przedstawiony system jest spójny.

Z przedstawionego do oceny programu studiów wynika, że praktyka zawodowa trwa 4 tygodnie i przypisano jej 3 punkty ECTS. Efekty uzyskiwane w wyniku realizacji praktyk

dypłomowych są właściwe dla kierunku studiów i pozwalają na osiągnięcie założonych kierunkowych efektów kształcenia. Podczas odbywania praktyki studenci prowadzą *Dziennik praktyk*. W *Dziennikach praktyk* opisują zadania i czynności wykonywane podczas odbywania praktyki, swoje obserwacje i wynikające z tego wnioski. Wpisy te są potwierdzane przez osoby opiekujące się studentami. Formą zaliczenia praktyki jest egzamin. Egzamin odbywa się w ostatniej dekadzie września lub terminach określonych przez Przewodniczących poszczególnych Komisji Egzaminacyjnych. Terminy egzaminów zaliczających praktyki są znane studentom i znajdują się również na tablicach ogłoszeń przy Dziekanacie i Zakładzie Szkolenia Praktycznego. Na egzamin studenci przychodzą z wypełnionym i potwierdzonym w zakładzie pracy *Dziennikiem praktyk*. Członkowie Komisji zadają trzy pytania dotyczące realizacji praktyki, powiązania praktyki z danym kierunkiem kształcenia, umiejętności i wiedzy jaką student nabył w czasie praktyki. Do oceny pytań i egzaminu stosowana jest skala ocen przedstawiona w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Przyjęta forma organizacyjna i zaliczania umożliwia dobrą weryfikację efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Opis zakładanych efektów kształcenia dla całego programu studiów został udostępniony na stronie internetowej jednostki w postaci tabeli odniesienia efektów kierunkowych do efektów obszarowych. Przedmiotowe efekty kształcenia są dostępne w formie drukowanej w dziekanacie w odpowiednich sylabusach. Na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu studenci są dodatkowo zapoznawani z treścią sylabusów.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty kształcenia dla poszczególnych programów, na ocenianym kierunku „technika i inżynieria rolnicza”, zostały sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiają wprowadzenie systemu ich oceny i weryfikacji według standardowych metod, zarówno przyjętych przez poszczególnych nauczycieli jak i w zakresie efektów końcowych w procesie dyplomowania. Także efekty modułowe opisane w kartach modułów nie budzą zastrzeżeń i są one zdefiniowane jasno, w sposób pozwalający na ich realizację i weryfikację.

Powyższą opinię Zespołu PKA potwierdzili sami studenci. Studenci wskazują zgodność kierunkowych i modułowych efektów kształcenia podanych w sylabusach z informacjami przekazywanymi przez władze Uczelni i nauczycieli akademickich. Zdaniem studentów efekty kształcenia są sformułowane w sposób, który umożliwia ocenę stopnia ich osiągnięcia. Studenci podczas spotkania z ZO stwierdzili, że nie zawsze wiedzą, co daje im uczestnictwo w zajęciach. Należy stwierdzić, że nauczyciele akademicki w sposób odpowiedni informują studentów o zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które można uzyskać na zajęciach. Przyczyną częściowego braku znajomości efektów kształcenia przez studentów jest ich brak zainteresowania tym tematem.

Jako dobra praktykę należy wskazać działania związane z zapoznawaniem studentów wizytowanego kierunku przez władze Uczelni z zakładanymi efektami kształcenia. Informację o kierunkowych efektach kształcenia studenci otrzymują podczas 5 godzinnych zajęć prowadzonych dla studentów pierwszego roku studiów I stopnia oraz corocznych spotkaniach z Dziekanem dla studentów każdego roku studiów.

Modułowe efekty kształcenia są przedstawiane przez prowadzących poszczególnych kursów oraz w sylabusach publikowanych na stronie internetowej Uczelni, dostępnych również w formie papierowej w Dziekanatach.

Wszystkie efekty kształcenia mogą być weryfikowane, choć nie w jednakowym stopniu. Dobrze opracowano system weryfikacji efektów w zakresie wiedzy i umiejętności. Natomiast modyfikacji wymaga sposób weryfikowania kompetencji społecznych.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Na podstawie przedstawionych materiałów i dokumentów można stwierdzić, że system weryfikacji efektów kształcenia został szczegółowo opisany na stronach 41-45 w *Raporcie samooceny (System oceny studentów i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia)*. Zawarte tam rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. System ten jest systemem tradycyjnym, jest przejrzysty, obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach. Na ocenianym kierunku stosuje się klasyczny system oceny efektów kształcenia. Polega on na ocenie osiągnięć etapowych studenta, poprzez zaliczenia częściowe i końcowe zajęć oraz egzaminy. Stosuje się tutaj różne formy oceny takie jak: zaliczenia oraz egzaminy pisemne (w tym testowe) i ustne, sprawozdania częściowe, prezentacje multimedialne, e-testy, projekty itp. Warunki zaliczenia przedmiotów, prezentowane studentom przez nauczycieli akademickich podczas prowadzonych zajęć są dla nich zrozumiałe i nie budzą wątpliwości. W zakresie weryfikacji osiągnięć końcowych studenci realizują pracę dyplomową w formie pisemnej, która jest następnie poddawana szczegółowej ocenie oraz zdają egzamin inżynierski i magisterski.

Na system oceny efektów kształcenia mają wpływ procedury dotyczące informowania studentów w zakresie zasad oceniania. W celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia regulaminu studiów, warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń, które są podawane do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania, podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje. Zasady dotyczące oceniania studentów są określone formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć pracowników. Zasady dyplomowania obowiązujące na kierunku określa Regulamin Studiów.

Chociaż ogólna ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia jest pozytywna zawarte w kartach modułów opisy metod weryfikacji modułowych efektów kształcenia w niektórych wypadkach mogą budzić pewne zastrzeżenia. Dotyczy to przede wszystkim efektów odnoszących się do kompetencji społecznych. Trudno na przykład przyjąć, że sprawdzian pisemny jest jedyną formą weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu, którego *celem jest zapoznanie studenta z właściwościami i zasadą działania ogniów fotowoltaicznych i paliwowych, systemów fotowoltaicznych oraz podstawami ich projektowania i sterowania* (przedmiot *Ogniwa paliwowe i fotowoltaiczne*). Jednak w większości przypadków są to formy prawidłowe (np. *aktywność, ocena pracy studenta w charakterze lidera i członka zespołu wykonującego ćwiczenia i sprawozdania, ocena przygotowania do zajęć i aktywności na ćwiczeniach czy ocena wykonania sprawozdania i jego obrony*).

Osiągane przez studentów efekty kształcenia poddawane są każdorazowo ocenie w czasie sesji egzaminacyjnej w formie zaliczeń i egzaminów oraz w niektórych przypadkach w

ramach częściowej weryfikacji w czasie trwania semestru poprzez cząstkowe formy oceny, wśród których należy wymienić kolokwia, zadania ćwiczeniowe oraz ćwiczenia laboratoryjne. System oceny na kierunku *Technika rolnicza i leśna* oparty jest na skali ocen określonej § 27 ust.1 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, który obejmuje oceny: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) oraz niedostateczny (2,0). W ust.3 § 27 podano natomiast sposób obliczania średniej ocen z semestru/roku.

Z perspektywy studentów jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. W opinii studentów formułowany system oceniania jest zrozumiały, nie powoduje trudności interpretacyjnych. Informację na temat systemu oceniania na poszczególnych kursach studenci uzyskują od nauczycieli akademickich. Sposób weryfikacji uzyskiwania efektów kształcenia jest też dostępny w sylabusach. Zdaniem studentów informacje podawane w sylabusach znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach, nauczyciele akademicy nie zmieniają zasad oceniania podczas trwania roku akademickiego. Opis efektów kształcenia zawarty w sylabusach z punktu widzenia studentów jest kompletny. System oceny obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia, zawierając informacje o wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych. Przewidzianymi sposobami weryfikacji uzyskiwania efektów kształcenia są kolokwia i egzaminy. Egzaminy i kolokwia odbywają się w formie pisemnej. Studenci uważają system oceniania za sprawiedliwy, uwzględniający zasadę równych szans. Studenci mają dostęp do swoich prac zaliczeniowych podczas regularnie odbywających się konsultacji z nauczycielami akademickimi.

W trakcie wizytacji zapoznano się z pracami etapowymi (zał. 4 cz. I). Przegląd losowo wybranych prac etapowych pozwala stwierdzić, że przyjęty system weryfikacji modułowych efektów kształcenia jest realizowany w sposób prawidłowy. Oceniane prace etapowe miały charakter projektów i opracowań, natomiast prace egzaminacyjne lub zaliczeniowe oraz kolokwia miały charakter testów pisemnych i e-testów, pytań problemowych, projektów, zadań itp. Tematy oraz stopień trudności prac etapowych są zgodne z wymaganiami stawianymi studiom wyższymi. Skala ocen wystawianych przez nauczycieli nie budzi zastrzeżeń. Prace oceniane były adekwatnie do poziomu udzielanych odpowiedzi, zgodnie z założeniami przyjętymi w opisach modułów. Prezentowane formy pozwalały na weryfikację modułowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności, a prace projektowe również na weryfikację efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia jest proces dyplomowania, który składa się z przygotowania pracy dyplomowej podczas zajęć seminaryjnych, złożenia jej i zdania egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu kształcenia oraz uzyskanie dwóch pozytywnych ocen pracy wystawionych przez promotora oraz recenzenta. Egzamin dyplomowy, zarówno inżynierski jak i magisterski, obejmuje krótką prezentację pracy i odpowiedź studenta na pytania komisji dotyczące wiedzy z danego kierunku studiów, w szczególności problematyki związanej z tematyką pracy dyplomowej. Wymagania dotyczące realizowanych prac dyplomowych precyzują paragrafy od § 35 do § 40 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Dokonana przez ekspertów PKA ocena prac dyplomowych pierwszego i drugiego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wykazała ich dość niski poziom merytoryczny (zał. 4 cz. II). Na ocenionych 9 prac magisterskich 6 to prace przeglądowe, 1 to praca przeglądowo-projektowa, 1 praca projektowo-badawcza i 1 to praca eksperymentalna. Natomiast w przypadku prac inżynierskich (8 ocenianych prac) 4 prace to prace przeglądowe,

1 praca eksperymentalna i 1 ekspercka, brakuje tutaj natomiast typowych prac projektowych. Zatem wśród ocenianych prac dyplomowych, w niewystarczającej liczbie były prace projektowe, eksperckie czy eksperymentalnych, co zaskoczyło ekspertów PKA, bowiem jednocześnie przeglądano i oceniano bardzo dobre tego typu prace etapowe. Podejmowane tematy prac dyplomowych były dość oczywiste, oparte głównie na opracowaniach innych i bez własnego, kreatywnego wkładu intelektualnego. Bardzo często prace te miały bardzo małe udokumentowanie literaturowe, a cytowanie oryginalnych publikacji w językach obcych jest dość rzadkie. Rzadko też prace te kończą się konkretnymi dobrze sformułowanymi wnioskami - najczęstszą formą jest bardzo ogólne podsumowanie. Cele pracy niejednokrotnie są bardzo ogólne. **Analiza wybranych prac inżynierskich i magisterskich wskazuje potrzebę większej dbałości o wartość merytoryczną pracy.** Podkreślić jednak należy, że we wszystkich przypadkach były to prace ściśle związane z kierunkiem studiów. Prace dyplomowe są oceniane przez opiekuna i recenzenta. Recenzje zawierają odpowiednie elementy, jednak czasami są pisane dosyć ogólnikowo, szczególnie w części opisowej dotyczącej oceny strony merytorycznej pracy. Występuje tendencja do zawyżania ocen prac dyplomowych, zarówno przez opiekuna jak i recenzenta. Skład komisji egzaminu dyplomowego i zakres zadawanych pytań nie budziły zastrzeżeń.

Władze Wydziału w trakcie wizytacji zostały poinformowane o zastrzeżeniach Zespołu PKA dotyczących poziomu prac dyplomowych. Niski poziom prac dyplomowych tłumaczyły przede wszystkim trudnymi warunkami pracy (wyburzono część budynków) w czasie finalizacji inwestycji związanej z budową nowego obiektu naukowo-dydaktycznego i przedłużającą się przeprowadzką do nowych pomieszczeń. Dodatkowo władze Wydziału natychmiast zareagowały przedkładając nowe procedury dyplomowania (przesłane ekspertom PKA końcem marca 2015 r.). Opracowano dokumenty „Zasady dyplomowania na WIP” (10 stronicowy dokument) oraz „Harmonogram dyplomowania” obejmujące studia pierwszego i drugiego stopnia studiów. W dokumencie „Zasady dyplomowania na WIP” sprecyzowano m.in. standardy pracy dyplomowej, elementy pracy dyplomowej, objętość pracy oraz wymagania dotyczące samej bibliografii. Określono, że *praca dyplomowa inżynierska powinna mieć charakter projektowy, konstrukcyjny, technologiczny, ekspertyzy, biznes planu lub innych rozwiązań inżynierskich, a praca magisterska powinna mieć charakter badawczy*. Przyjęte i **wdrożone** (obecnie brak w tej sprawie uchwały RW) zasady dyplomowania i harmonogram dyplomowania powinny wyeliminować wszystkie niedociągnięcia związane z poziomem prac dyplomowych stwierdzone w czasie akredytacji. **Jednak szkoda, że Wydział nie określił zasad kontroli skuteczności wprowadzonych rozwiązań. Nie opracowano systemu, który wskazywałby, że podjęte działania są stosowane w praktyce i nauczyciele akademicki stosują się do zaproponowanych rozwiązań. W związku z tym zaleca się Wydziałowi wprowadzenie procedur w ramach WSZJK, w których będzie uwzględnione systematyczne badanie poziomu merytorycznego prac dyplomowych oraz ich recenzji.**

System oceny w czasie sesji egzaminacyjnej w formie zaliczeń i egzaminów oraz w ramach częściowej weryfikacji w czasie trwania semestru poprzez cząstkowe formy oceny, wśród których należy wymienić kolokwia, zadania ćwiczeniowe, ćwiczenia laboratoryjne itp. nie budzi zastrzeżeń. Jednak poziom prac inżynierskich i magisterskich należy zdecydowanie poprawić. Zaproponowane zmiany procedur dyplomowania idą w dobrym kierunku, jednak należy wprowadzić system kontroli, który na bieżąco będzie weryfikował skuteczność podjętych działań naprawczych.

Analizując natomiast przyczyny odsiewu można stwierdzić, na podstawie przedstawionych dokumentów i przeprowadzonych rozmów, że największa liczba studentów skreślonych występuje na I roku studiów zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych. W roku akademickim 2013/2014 na ocenianym kierunku studiów skreślono z list studentów pierwszego roku studiów pierwszego 11,76% studentów stacjonarnych i 16,28% niestacjonarnych. Przyczyny skreśleń przed rozpoczęciem sesji zimowej to najczęściej niepodjęcie studiów lub rezygnacja ze studiów. Natomiast w semestrze II odsiew na studiach stacjonarnych był wyższy niż na studiach niestacjonarnych, a główną przyczyną był brak zaliczenia semestru I – niezdanie egzaminów. Dość duży odsiew odnotowany został również na drugim roku studiów niestacjonarnych. Wyniósł on 13,33% i spowodowany był brakiem zaliczeń z ćwiczeń oraz niezdanymi egzaminami. W kolejnych latach studiów odsiew był niższy i wynosił od 2,70% do 8,33%. Główne przyczyny odsiewu występującego na wyższych latach studiów to zdarzenia losowe (choroba i inne przyczyny) oraz trudności w zaliczeniu przedmiotów. Generalnie można stwierdzić, że na początkowy wysoki odsiew mają wpływ braki wiedzy z przedmiotów realizowanych w szkołach średnich np. Matematyka czy Fizyka. Na drugim stopniu studiów najwyższy odsiew również miał miejsce na I roku studiów i wyniósł 14,08%. Główną przyczyną odsiewu to brak postępów w nauce, zbyt duża liczba opuszczonych zajęć oraz brak zaliczeń ćwiczeń.

Na kierunku „technika rolnicza i leśna” nie jest prowadzone kształcenie metodą na odległość.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Biuro Karier jest w Uczelni jednostką odpowiedzialną za monitorowanie losów zawodowych absolwentów (uchwała Senatu nr 43/2012-2013 z dnia 22.02.2013). Aktualnie Biuro Karier nie spełnia swojego zadania. Przyczyną tej sytuacji jest niesprawność systemu informatycznego, przygotowywanego do przeprowadzania badań. Z wypowiedzi członków zespołu przygotowującego Raport samooceny oraz Rektora UP w Lublinie wynika, że stworzony dla uczelni program mający za zadanie monitorowanie kariery absolwentów nie funkcjonuje (z winy firmy informatycznej) i jest to problem ogólnouczelniany..

Pośrednio o właściwej realizacji efektów kształcenia świadczą także pozycje na listach rankingowych sporządzanych przez różne ośrodki opiniotwórcze. Losy absolwentów są śledzone również przez Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy w ramach projektu finansowanego przez UE. LORP, które na podstawie opinii uczniów, absolwentów, pracujących, bezrobotnych, pracodawców oraz ofert pracy sporządza raporty dotyczące lubelskiego rynku pracy. Z przedstawionych w czasie oceny informacji wynika, że sytuację na lubelskim rynku pracy poprawi aktualnie lepsza współpraca pracodawców ze szkołami i uczelniami oraz urzędami pracy. Należy podkreślić, że do tej pory, jak wyraziły się władze Wydziału dzięki dobrej jakości kształcenia, absolwenci Wydziału Inżynierii Produkcji nie mieli większych trudności w znalezieniu pracy.

Kierunek studiów *Technika rolnicza i leśna*, funkcjonujący w ramach Wydziału Inżynierii Produkcji UP w Lublinie, uzyskał pozytywną PKA ocenę w roku 2009 (Uchwała PKA Nr 845/2009 Prezydium PKA z dnia 17 września 2009 r.). Zdaniem Zespołu wizytującego pewne zastrzeżenia budziły egzaminy dyplomowe (słabo sprawdzały wiedzę kierunkową) i zgodność

Nadal nie funkcjonuje prawidłowo procedura monitorowania karier absolwentów, co jest problemem ogólnouczelnianym, jak zresztą wskazano powyżej. Wdrażany program prowadzony jest centralnie przez Biuro Karier UP w Lublinie. Jest on na etapie testowania. Nadal nie ma możliwości monitoringu losów absolwentów i jeszcze nie jest możliwa ocena wpływu tych badań na poprawę jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Ze względu na wadliwe funkcjonowanie systemu informatycznego Wydział ma małe możliwości monitorowania kariery absolwentów na rynku pracy.

- 1) Przedstawione efekty kształcenia dla kierunku „technika rolnicza i leśna” są spójne i spełniają wymogi określone w Krajowych Ramach Kwalifikacyjnych. Prawdopodobnie ulokowane zostały w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinie nauk rolniczych i dyscyplinie inżynieria rolnicza. Przedstawione matryce pokrycia efektów kształcenia pozwalają stwierdzić, że efekty kształcenia i cele szczegółowe, zostaną zrealizowane w trakcie toku studiów.
- 2) Efekty kształcenia kierunkowe i modułowe zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Umożliwiają one wprowadzenie systemu ich oceny.
- 3) System weryfikacji efektów kształcenia jest przejrzysty, podobny do systemów stosowanych w innych uczelniach. Metody weryfikacji modułowych efektów kształcenia przedstawione zostały w kartach modułów. Mimo drobnych uwag odnośnie sposobu weryfikacji kompetencji społecznych nie budzą one generalnie zastrzeżeń. Proces dyplomowania wymaga podjęcia zdecydowanych działań mających na celu podniesienie merytorycznego ich poziomu. Wydział zaproponował nowe procedury dyplomowania i szczegółowe wymagania dotyczące realizacji prac dyplomowych tak inżynierskich jak i

magisterskich, które mogą zdecydowanie poprawić ich poziom. Jednak należy wprowadzić system kontroli działania wprowadzonych zasad.

4) Monitorowanie karier absolwentów zgodnie z uchwałą Senatu UP w Lublinie jest w gestii Biura Karier. Na obecnym etapie, ze względu na nie funkcjonujący system informatyczny nie jest możliwa ocena wpływu tych badań na poprawę jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Na kierunku „technika rolnicza i leśna” prowadzone są studia I i II stopnia stacjonarne i niestacjonarne. Realizowane programy zostały opracowane w taki sposób, aby umożliwić studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym do umiejętności stosowania wiedzy w praktyce oraz zauważenia potrzeby kształcenia się przez całe życie.

Studia na kierunku „technika rolnicza i leśna” pierwszego stopnia trwają 7 semestrów w przypadku studiów stacjonarnych i 8 semestrów na studiach niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych w każdym z sześciu semestrów zaplanowano 15 tygodni zajęć dydaktycznych natomiast w semestrze siódmym (ostatni) 13 tygodni, bez sesji egzaminacyjnej. Na studiach niestacjonarnych program jest realizowany na 8 semestrach. Łączna liczba godzin na kierunku „technika rolnicza i leśna” wynosi 2400 godzin na studiach stacjonarnych i 1440 godzin na niestacjonarnych (co stanowi 60 % godzin realizowanych na studiach stacjonarnych). Jest to zgodne ze standardami nauczania z roku 2007, a w przypadku programów bazujących na KRK pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia. Programy te są także zgodne z Uchwałami Senatu UP w Lublinie nr 9/2011-2012 z dnia 2 grudnia 2011 r. oraz 56/2011-2012 z dnia 25 maja 2012 r. W Raporcie samooceny szczegółowo określono strukturę prowadzonych zajęć w odniesieniu do godzin dydaktycznych. Ze struktury tej wynika, że na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia wykłady stanowią 40,8-45,0 % zajęć dydaktycznych, a pozostałe 55,0-57,9 % to seminaria, ćwiczenia audytoryjne, projektowe i terenowe. Analogicznie na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia udziały te wynoszą 41,6-44,8 % i 55,2-58,4 % (w zależności od specjalności). Wprowadzony do planu duży udział przedmiotów o charakterze praktycznym należy ocenić pozytywnie. Z przedstawionej powyżej struktury wynika, że na trzech specjalnościach przynajmniej ponad 50% zajęć stanowią seminaria oraz ćwiczenia. Wybieralność poszczególnych grup modułów na kierunku „technika rolnicza i leśna” wygląda tak, że student wybiera specjalność i w ramach tej specjalności realizuje różne moduły zajęć dydaktycznych. Na studiach stacjonarnych kierunku „*technika rolnicza i leśna*” i specjalności *inżynieria żywności* student realizuje 17 modułów, na specjalności *odnawialne źródła energii i ekoenergetyka* 22 moduły, zaś na specjalności *technika motoryzacyjna i energetyka* 19 modułów. Na każdej ze specjalności moduły te obejmują w sumie 885 godzin zajęć dydaktycznych na Uczelni o łącznej liczbie punktów ECTS wynoszącej 64 pkt., co stanowi 30,47% ogólnej liczby punktów ECTS dla kierunku. Na studiach niestacjonarnych w ramach specjalności *inżynieria żywności* student realizuje 16 modułów, na specjalności *odnawialne źródła energii i ekoenergetyka* 21

modułów, zaś na specjalności *technika motoryzacyjna i energetyka* 20 modułów. Na każdej ze specjalności moduły te obejmują łącznie 337 godzin zajęć na Uczelni, którym przypisano 65 pkt. ECTS, co stanowi 30,95% ogólnej liczby punktów dla kierunku.

Realizacja programu studiów pierwszego stopnia (zgodnego ze standardem kształcenia - przez studentów IV roku studiów niestacjonarnych oraz zgodnego z wymogami KRK – przez pozostałe roczniki studentów) wymaga nakładu pracy wycenionego na 210 punktów ECTS. System punktów ECTS opracowany został na zasadzie, że jednemu punktowi ECTS odpowiada 25-30 godzin pracy studenta. Szczegółowo system ten został opisany na stronie 7 (rozdział 1.3.) i stronie 11 (rozdział 1.4.) Raportu samooceny. W planach studiów każdemu modułowi przypisano punkty ECTS zgodnie z tą zasadą (wyjątek stanowi praktyka dyplomowa). Informacje takie można także znaleźć w kartach przedmiotów, których analiza pozwala stwierdzić, że punkty te przypisano prawidłowo. Z przedstawionych programów studiów stacjonarnych pierwszego stopnia wynika, że ogólna liczba punktów jaką student musi uzyskać w trakcie zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela, w zależności od specjalności, wynosi od 106 do 112,50 ETCS czyli średnio 108,67 – co stanowi średnio ponad połowę wymaganych punktów ETCS. Natomiast z programów studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia wynika, że ogólna liczba punktów jaką student musi uzyskać w trakcie zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela, w zależności od specjalności, wynosi od 83,5 do 95 ETCS czyli średnio 88,71 wymaganych punktów ETCS, co stanowi tylko 42%, a więc program wymaga korekty. Na studiach stacjonarnych w każdym semestrze realizowanych jest 30 punktów ECTS, natomiast na studiach niestacjonarnych, trwających o jeden semestr dłużej, od 24 do 30 punktów ECTS.

Program kształcenia na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje między innymi zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godz. - studia stacjonarne), którym przypisano 2 pkt. ECTS, języków obcych w wymiarze 180 godz. z 10 pkt. ECTS (studia stacjonarne), bądź 60 godz. 8 ECTS (studia niestacjonarne), technologii informacyjnej w wymiarze 30 godz. – 3 pkt. ECTS i ergonomii i bezpieczeństwa pracy oraz ochrona własności intelektualnej 45 godz. – 3 pkt. ECTS (studia stacjonarne), lub 28 godz. – 3 ECTS (studia niestacjonarne). Program kształcenia obejmuje też treści humanistyczne w wymiarze 60 godz. na studiach stacjonarnych - 30 godz., a na studiach niestacjonarnych 5 przedmiotów do wyboru, którym przypisano 4 pkt. ECTS. Wszystkie przedmioty podzielono na ogólne, podstawowe, kierunkowe oraz specjalizacyjne, które wyceniono za pomocą punktów ECTS odpowiednio na 18, 28, 79 i 67 pkt. na studiach stacjonarnych i na 10, 37, 104 i 41 pkt. na studiach niestacjonarnych. Za pracę dyplomową wymagającą dużej samodzielności i wysokiego nakładu pracy studentom przyznano 15 pkt. ECTS. Za zaliczenie praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni otrzymuje się 3 pkt. ECTS, a więc zbyt mało.

Program studiów podaje również liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, w zależności od realizowanej specjalizacji liczba punktów ECTS wynosi od 109,50 do 116 ECTS czyli średnio 112,33 Natomiast na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia ogólna liczba punktów jaką student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w zależności od specjalności, wynosi od 121,20 do 128,80 pkt ETCS, czyli średnio 125,43 wymaganych punktów ETCS. W obydwu przypadkach stanowi to średnio ponad połowę wymaganych punktów ETCS.

Studia stacjonarne drugiego stopnia kierunku „technika rolnicza i leśna” wymagają nakładu pracy wycenionego na 90 punktów ECTS. Liczba godzin na drugim stopniu wynosi 900 godzin na studiach stacjonarnych i 540 godzin na niestacjonarnych (co stanowi 60 %

godzin realizowanych na studiach stacjonarnych), co jest zgodnie Uchwałami Senatu UP w Lublinie nr 9/2011-2012 z dnia 2 grudnia 2011 r. oraz 56/2011-2012 z dnia 25 maja 2012 r. Pierwszy semestr pierwszego roku studiów drugiego stopnia obejmuje 13 tygodni zajęć dydaktycznych, natomiast dwa kolejne semestry trwają 15 tygodni, co jest zgodne z Regulaminem Studiów UP w Lublinie. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia w odniesieniu do punktów ETCS wykłady stanowią 45 % zajęć, a pozostałe 55 % to seminaria, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne i terenowe. Analogicznie na studiach niestacjonarnych II stopnia udział ten wynosi 45,4 -46,3 % i 53,7 -54,6 % (w zależności od specjalności). Wszystkie uwzględnione w planie przedmioty podzielono na ogólne, podstawowe, kierunkowe oraz specjalizacyjne, którym przypisano tyle samo punktów ECTS na poszczególnych specjalnościach – na studiach stacjonarnych odpowiednio: 4, 5, 16 i 45 pkt., zaś na studiach niestacjonarnych: 4, 11, 21 i 34 pkt. Na studiach drugiego stopnia za przygotowanie pracy dyplomowej student otrzymuje 20 pkt. ECTS. Wybieralność poszczególnych grup modułów na kierunku „technika rolnicza i leśna” funkcjonuje tak, że student wybiera moduły dotyczące poszczególnych specjalności. Na studiach stacjonarnych w ramach specjalności *inżynieria żywności* student wybiera 11 modułów, na specjalności *odnawialne źródła energii i ekoenergetyka* 13 modułów, zaś na specjalności *technika motoryzacyjna i energetyka* 10 modułów. Na każdej ze specjalności moduły te obejmują 435 godzin zajęć dydaktycznych na Uczelni o łącznej liczbie punktów ECTS wynoszącej 40 pkt., co stanowi 44,4% ogólnej liczby punktów dla kierunku. Na studiach niestacjonarnych w ramach specjalności *inżynieria żywności* student wybiera 12 modułów, na specjalności *odnawialne źródła energii i ekoenergetyka* 12 modułów, zaś na specjalności *technika motoryzacyjna i energetyka* 11 modułów. Na każdej ze specjalności moduły te obejmują 250 godzin zajęć dydaktycznych na Uczelni, którym sumarycznie przypisano 29 punktów ECTS., co stanowi 32,2% ogólnej liczby punktów dla kierunku. Z przedstawionych programów studiów stacjonarnych drugiego stopnia wynika, że ogólna liczba punktów jaką student musi uzyskać w trakcie zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela, w zależności od specjalności, wynosi od 45,49 do 48,54 ETCS czyli średnio 46,54 – co stanowi średnio ponad połowę wymaganych punktów ETCS. Natomiast z programów studiów niestacjonarnych drugiego stopnia wynika, że ogólna liczba punktów jaką student musi uzyskać w trakcie zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela, w zależności od specjalności, wynosi od 37 do 45 pkt. ETCS, czyli średnio 40,87 wymaganych punktów ETCS, w związku z tym należy tak zmodyfikować program, aby osiągnąć wymagane 50%. Program studiów specyfikuje również liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia, w zależności od specjalizacji ta liczba punktów ECTS wynosi od 61 do 67 pkt. czyli średnio 64,33 – co stanowi średnio ponad połowę wymaganych punktów ETCS.

Sylabusy i karty modułów opracowano zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Z przeprowadzonych na zajęciach rozmów ze studentami wynika, że podczas pierwszych zajęć wszyscy nauczyciele akademicki podają do wiadomości studentów treści sylabusów. Przedstawione sylabusy zawierają tradycyjne treści kształcenia, a ponadto literaturę przedmiotu, formy zaliczeń cząstkowych i semestralnych jak również powiązanie z krajowymi ramami kwalifikacji poprzez przytoczenie celu przedmiotu, wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, efekty kształcenia, obciążenie studenta pracą semestralną oraz szczegółowe wymagania dla konkretnej oceny w poszczególnych efektach kształcenia. W kartach poszczególnych modułów określono także formy zajęć oraz stosowane metody kształcenia. Przyjęte formy zajęć i metody kształcenia,

typowe dla kształcenia na Uczelni (wykład, dyskusja, prezentacja, pokaz, konwersacja, referaty, prace projektowe, prace pisemne, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, projektowe itp.) są właściwie dobrane do specyfiki poszczególnych modułów i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, szczegółowych i kierunkowych.

Sekwencje modułów w planach studiów są właściwe. Na pierwszym roku realizowane są przedmioty o charakterze ogólnym (np. Matematyka 1, Matematyka 2 czy Fizyka), dające podstawową wiedzę, pozwalającą na budowanie w następnych latach wiedzy specjalistycznej.

Na kierunku „technika rolnicza i leśna” obowiązuje praktyka zawodowa w wymiarze 4 tygodni (zgodnie z kartą przedmiotu 173 godz.), której przypisano tylko 3 pkt. ECTS, co wymaga korekty. Wymiar praktyk jest zgodny z rozporządzeniem Rektora UP w Lublinie. Praktyka realizowana jest po III roku studiów. W uzasadnionych przypadkach prodziekan może wyrazić zgodę na zmianę terminu odbywania praktyk lub zwolnić studenta z odbywania praktyk w całości, lub w części, jeżeli student wykonuje lub wykonywał pracę zawodową i w przebiegu tej pracy osiągnął efekty zbieżne z założonymi dla praktyk. Miejsca praktyk są oferowane przez Zakład Szkolenia Praktycznego lub są wyszukiwane samodzielnie przez studentów. Praktyki zawodowe odbywają się najczęściej w zakładach doświadczalnych, instytucjach badawczych, gospodarstwach hodowlanych, ekologicznych i agroturystycznych, zakładach przetwórstwa spożywczego, ośrodkach wczasowych a także w urzędach administracji państwowej. Z reguły odbywają się one w miejscach, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia. Na czas odbywania praktyk studenci podlegają ubezpieczeniu od NNW. W okresie odbywania przez studentów opiekunowie praktyk odwiedzają studentów w zakładzie pracy, konsultując przebieg odbywania praktyki. Przed rozpoczęciem praktyk organizuje się dla studentów spotkanie, na którym omawia się założenia programowe oraz pożądane efekty. Studenci mają możliwość samodzielnego wyboru miejsca realizacji praktyki, co jednak wymaga zgody Zakładu Szkolenia Praktycznego lub Dziekana. W trakcie praktyk student prowadzi dzienniczek praktyk. Jest on podstawą zaliczenia praktyk po zdaniu egzaminu przed komisją. Szczegółowo zasady odbywania praktyk, wyboru miejsca, zasad zaliczania określa *Regulamin praktyk* na kierunku „technika rolnicza i leśna” na Wydziale Inżynierii Produkcji UP w Lublinie. Omówiono je też dokładnie na stronie 42 *Raportu samooceny*. **Można stwierdzić, że rozwiązania przyjęte w odniesieniu do czasu trwania praktyki i formy jej realizacji, zaliczania oraz dobór instytucji odbywania praktyk są prawidłowe.** Studenci podczas spotkania z Zespołem PKA zwrócili się z propozycją umożliwienia odbywania praktyki dyplomowej podczas trwania roku akademickiego. Ich zdaniem taki sposób odbycia praktyki sprawi, że w trakcie okresu przerwy śródrocznej mogliby podejmować pracę zarobkową.

Organizacja kształcenia jest prawidłowa pod względem rozkładu czasowego, jak i koncentracji zajęć. Udział poszczególnych form zajęć, jak i treści programowe przypisane poszczególnym przedmiotom pozwalają na uzyskanie efektów kształcenia zapisanych w programie kształcenia. Można jednoznacznie stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia kierunkowego, realizowane są poprzez efekty modułowe. Także stosowane metody dydaktyczne są odpowiednie dla specyfiki nauczania na kierunku „technika rolnicza i leśna” dają możliwość realizacji treści programowych i uwzględniają specyfikę ocenianego kierunku.

Zdaniem studentów formy prowadzenia zajęć są zróżnicowane, w każdym przypadku umożliwiając uzyskanie zakładanych efektów kształcenia. Metody prowadzenia zajęć są dostosowane do uzyskiwania przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci pozytywnie ocenili sekwencyjność przedmiotów określoną w

Studenci wybitnie zdolni (kryterium przyznania indywidualnego planu studiów jest uzyskanie średniej co najmniej 4,5 po ukończeniu pierwszego roku studiów pierwszego stopnia) mogą zgodnie z regulaminem studiów ubiegać się o indywidualny plan studiów. W uzasadnionych przypadkach studenci mają możliwość starania się o indywidualną organizację studiów (np. podjęta praca, drugi kierunek studiów, osoby wyróżniające się w działalności kulturalnej, samorządowej lub sportowej, studiujące). Rozwiązania przyjęte w tym względzie nie odbiegają zasadniczo od przyjętych na innych uczelniach i nie budzą zastrzeżeń. Indywidualizacja organizacji studiów obejmuje zasady uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych, ustalenie indywidualnych terminów realizacji zajęć dydaktycznych oraz terminów zaliczeń i zdawania egzaminów.

Reasumując należy stwierdzić, że proces kształcenia stanowi logiczną strukturę programową. Założone efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne dają prawidłowy obraz doboru problematyki, treści, celów i efektów kształcenia dla kierunku „technika rolnicza i leśna”. Organizacja procesu dydaktycznego nie budzi zastrzeżeń.

- Wszystkie elementy składające się na program kształcenia, a więc efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Program studiów realizuje kierunkowe efekty kształcenia, uwzględniając jednocześnie specyfikę kształcenia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, w tym przede wszystkim kompetencje kadry nauczającej Wydziału Inżynierii Produkcji. Stosowane formy i metody dydaktyczne są zarazem dostosowane do specyfiki poszczególnych zajęć dydaktycznych, ale również do kompetencji nauczycieli akademickich. Praktyki zawodowe dobrze wpisują się w całokształt procesu kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 17

odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Sekwencja przedmiotów jest właściwa i umożliwia osiągnięcie zadeklarowanych efektów kształcenia.

2) Pod względem formalnym i merytorycznym zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość umożliwiającą realizację założonych efektów.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki;

Na Wydziale Inżynierii Produkcji UP w Lublinie jest zatrudnionych łącznie 157 nauczycieli akademickich, z tego 108 nauczycieli akademickich uczestniczy w procesie dydaktycznym na ocenianym kierunku kształcenia. W grupie 108 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku technika rolnicza i leśna, 18 (16,7%) osób posiada tytuł naukowy profesora, 24 (22,2%) osoby stopień naukowy doktora habilitowanego, 57 (52,8%) osób stopień naukowy doktora i 9 (8,3%) osób tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera. A zatem, 99 (91,7%) osób legitymuje się tytułem naukowym profesora, stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora.

Wizytowanemu kierunkowi studiów technika rolnicza i leśna odpowiada wprost dyscyplina inżynieria rolnicza w dziedzinie nauk rolniczych. Osoby, które uzyskały stopnie naukowe i tytuł naukowy w tej dyscyplinie posiadają niewątpliwie dorobek z zakresu wizytowanego kierunku.

Ze wspomnianej grupy 99 nauczycieli akademickich, aż 84 (84,8%) osoby posiadają tytuł naukowy profesora (21), stopień naukowy doktora habilitowanego (21) lub doktora (42) w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie inżynierii rolniczej, która jest tożsama z ocenianym kierunkiem. Ponadto, cztery osoby (4%) (w tym 1 profesor tytularny, 1 doktor habilitowany i 2 doktorów) legitymują się tytułem naukowym profesora, stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie agronomia, a dwie osoby (2%) (1 profesor tytularny i 1 doktor) w dyscyplinie zootechnika. Cztery osoby (4%) (1 doktor habilitowany i 3 doktorów) posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinach: mechanika i elektrotechnika. Natomiast dwie osoby (1 doktor habilitowany i 1 doktor) uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia, jedna osoba stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka, jedna osoba stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauka o zarządzaniu i jedna osoba stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia. Należy jednoznacznie podkreślić, że prowadzenie zajęć dydaktycznych przez specjalistów z wyżej wymienionych dziedzin i dyscyplin naukowych jest ze wszech miar słuszne, gdyż zapewnia to wysoką jakość kształcenia.

Podsumowując można stwierdzić, że **liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji programu studiów.**

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane tytuły i stopnie naukowe oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Na wizytowanym kierunku są prowadzone studia inżynierskie (pierwszego stopnia) stacjonarne i niestacjonarne oraz studia magisterskie (drugiego stopnia) stacjonarne. Dla obu rodzajów studiów wyodrębniono nauczycieli akademickich, którzy stanowią oddzielnie minimum kadrowe dla pierwszego i drugiego stopnia studiów.

Zgodnie z **§ 14 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), tj.: *„Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.*

Ponadto zgodnie z **§ 15 ust. 1** powyższego rozporządzenia, tj.: *„Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.*

Do minimum kadrowego dla pierwszego stopnia studiów Uczelnia zaproponowała jedenaście osób, w tym czterech profesorów tytularnych, jednego doktora habilitowanego i sześciu doktorów (zał. 5. I).

Do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia Uczelnia zaproponowała dwanaście osób, w tym pięciu profesorów tytularnych, dwóch doktorów habilitowanych i pięciu doktorów (zał. 5. I). Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że jedynie dwóch profesorów zaliczono jednocześnie do minimum kadrowego studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Zgodnie z wymaganiem **§ 12 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), *„Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku.”*

W Raporcie samooceny nie zamieszczono dorobku naukowego dwóch osób (poz. 14 i 17 zał. 5. I). Dorobek naukowy tych osób dostarczono w trakcie trwania wizytacji. Po

uzupełnieniu brakującej dokumentacji, kwestionowani nauczyciele akademicy zostali zaliczeni do minimum kadrowego.

W odniesieniu do 10 i 12 nauczycieli akademickich zaproponowanych do minimum kadrowego odpowiednio studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia zostały spełnione wymagania wskazane w **§ 13 ust. 1** wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.*” oraz wymagania **§ 13 ust. 2** wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: pkt 1. „30 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (...)” i pkt 2 „60 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia*”.

Ze względu na urlop zdrowotny, a zatem nie spełnienie kryterium prowadzenia odpowiedniej liczby godzin dydaktycznych na kierunku do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia nie zaliczono jednego nauczyciela akademickiego (poz. 9 zał. 5. I). Dla wszystkich pozostałych osób zaproponowanych do minimum kadrowych zaplanowano w roku akademickim 2014/2015 odpowiednią liczbę godzin zajęć dydaktycznych ze studentami. Wobec powyższego minimum kadrowe **pierwszego stopnia** studiów stanowi **dziesięciu nauczycieli akademickich (4 profesorów tytularnych i 6 doktorów)** i spełnia ono z nadmiarem stawiane wymagania: 3 osoby z tytułem lub stopniem doktora habilitowanego i 6 osób ze stopniem doktora. Minimum kadrowe **drugiego stopnia** studiów stanowi **dwunastu nauczycieli akademickich (5 profesorów tytularnych, 2 doktorów habilitowanych i 5 doktorów)** i spełnia ono wymagania rozporządzenia: 6 osób z tytułem lub stopniem doktora habilitowanego i 6 osób ze stopniem doktora. Nauczyciele tworzący minimum kadrowe legitymują się dorobkiem w dyscyplinie inżynieria rolnicza, do której odnoszą się efekty kształcenia, a więc tożsamej z kierunkiem „technika rolnicza i leśna”. Można zatem stwierdzić, że **kwalifikacje kadry tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.**

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Ponadto wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego zadeklarowały, że Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Biorąc powyższe pod uwagę jednoznacznie uznano, że zostały spełnione wymagania odnośnie liczby i składu, dorobku naukowego i kwalifikacji kadry tworzącej minimum kadrowe, co **umożliwia właściwy poziom i profil kształcenia na studiach pierwszego stopnia wizytowanego kierunku.**

Analiza składu osobowego minimum kadrowego **studiów pierwszego stopnia** w roku akademickim 2014/2015 w odniesieniu do dwóch poprzednich lat (roku akademickiego 2012/2013 i 2013/2014) wykazała, że w roku akademickim 2012/2013 tylko dwie osoby występowały z obecnego składu, natomiast w minimum kadrowym roku akademickiego 2013/2014 było sześć osób zaliczonych do minimum kadrowego w roku akademickim

2014/2015. Dokonana analiza wskazuje na znaczną częstotliwość zmian składu minimum kadrowego, co częściowo można uzasadnić przechodzeniem nauczycieli akademickich na emeryturę.

Z kolei skład osobowy minimum kadrowego **studiów drugiego stopnia** w roku akademickim 2014/2015 w odniesieniu do minimum kadrowego w roku akademickim 2012/2013 uległ diametralnej zmianie, gdyż tylko dwie osoby z obecnego minimum kadrowego były w minimum kadrowym roku akademickiego 2012/2013. Znacznie mniejsze zmiany dotyczyły minimum kadrowego roku akademickiego 2013/2014 i 2014/2015. Ponad 50% składu osobowego (7 osób) minimum kadrowego roku 2013/2014 wchodzi w skład minimum kadrowego roku akademickiego 2014/2015.

Zaobserwowane zmiany minimum kadrowego nie są związane z fluktuacją zatrudnienia, bowiem zdecydowana większość osób zaliczonych do minimum kadrowego kierunku to nauczyciele pracujący na Wydziale od wielu lat. Zmiany minimum kadrowego są skutkiem otwierania nowych kierunków studiów i ewoluowania polityki kadrowej władz Wydziału.

Liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wynosi 10 osób a liczba studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na pierwszym stopniu na kierunku „technika rolnicza i leśna” wynosi 198 osób. A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe do liczby studentów wynosi 1:20 i jest trzykrotnie większy od wymaganego dla ocenianego kierunku kształcenia (1:60).

W przypadku studiów drugiego stopnia liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wynosi 12 osób a liczba studentów (prowadzone są tylko na studiach stacjonarnych) wynosi 64 osoby. Stąd stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów wynosi 1:5,3 i jest ponad jedenastokrotnie większy od wymaganego dla kierunku kształcenia „technika rolnicza i leśna” (1:60).

Należy zatem stwierdzić, że stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia **spełnia wymagania** § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370).

Spełnienie wymagań ustawowych dotyczących kadry zaliczanej do minimum kadrowego i jej wysokie kwalifikacje stanowią zapewnienie właściwego poziomu i profilu kształcenia na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia ocenianego kierunku.

Samodzielni nauczyciele akademicy (profesorowie tytularni i doktorzy habilitowani) w ramach pensum dydaktycznego prowadzą wykłady. Wśród tej grupy znajdują się znani specjaliści w kraju i zagranicą w zakresie swojej specjalności.

Obsada kadrowa zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa, gdyż są one prowadzone przez nauczycieli akademickich mających dorobek naukowy dyscyplinie naukowej do której odnoszą się efekty kształcenia przedmiotu, bardzo często prowadzą badania naukowe bezpośrednio związane z tematyką prowadzonych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele ci reprezentują szerokie spektrum komplementarnych specjalności obejmujących tematykę kierunku „technika rolnicza i leśna”. Są przedstawicielami wszystkich specjalności realizowanych na ocenianym kierunku, a więc: inżynierii żywności, odnawialnych źródeł energii i ekoenergetyki, techniki motoryzacyjnej i energetyki. A zatem, **obsada kadrowa zajęć dydaktycznych nie budzi wątpliwości odnośnie uzyskania szczegółowych efektów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.**

Zespół PKA hospitował siedem różnorodnych zajęć dydaktycznych, zapoznając się zarówno ze sposobem ich prowadzenia, oraz poziomem i wymaganiami, jak również oceniając bazę dydaktyczną kierunku „technika rolnicza i leśna”. Podczas wizytacji zajęcia odbywały się na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia.

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem i były prowadzone przez osoby wykazane w planie zajęć. Sale dydaktyczne i pracownie są dostosowane do realizacji prowadzonych zajęć (liczba miejsc, wyposażenie w środki audiowizualne, oświetlenie, klimatyzacja, aparatura, itp.). Realizowano treści właściwe do przedmiotów, na poziomie studiów wyższych. Poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych był dobry.

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Na Wydziale funkcjonują procedury i kryteria doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów technika rolnicza i leśna.

Dziekan Wydziału zwraca się z prośbą do kierowników katedr o wskazanie osób do prowadzenia zajęć z poszczególnych przedmiotów ujętych w planie studiów. Kierownicy katedr, w porozumieniu z pracownikami, przekazują kandydatów do prowadzenia zajęć dydaktycznych odnośnych przedmiotów. Propozycje kierowników katedr, dziekan kieruje do Rady Programowej, która analizuje kompetencje wskazanych nauczycieli akademickich, wyniki przeprowadzonych hospitacji oraz oceny studentów. Zaopiniowana przez Radę Programową obsada zajęć dydaktycznych jest przedkładana dziekanowi do zatwierdzenia przez Radę Wydziału. Procedury te są przeprowadzane przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego. Nauczyciele akademicy, którym powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych, opracowują sylabusy i przekazują Radzie Programowej. Weryfikacja prowadzących zajęcia dydaktyczne odbywa się poprzez hospitacje, które są prowadzone przez kierownika lub samodzielnych nauczycieli akademickich katedr, dziekana, prodziekanów Wydziału i oceny studentów w formie dobrowolnych ankiet. W przypadku niskich ocen w hospitacji lub oceny studentów poniżej dostatecznej, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zwraca się pisemnie do tak ocenionych nauczycieli o wyjaśnienia przyczyn uzyskania takiej oceny i podjęcie działań naprawczych. Jeżeli powyższa ocena powtórzy się w kolejnym roku akademickim, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przedkłada wniosek do Rady Programowej o zmianę prowadzącego i powierzenie prowadzenia zajęć dydaktycznych innemu nauczycielowi akademickiemu. O obowiązujących zasadach doboru i weryfikacji kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne nauczyciele akademicy są informowani przez kierowników katedr.

Zespół oceniający uznaje system doboru i weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku kształcenia technika rolnicza i leśna za przejrzysty a jego upowszechnienie za wystarczające.

W latach 2009-2013 nastąpił znaczący rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. W tym okresie jedenaście osób uzyskało tytuł naukowy profesora, dziewięć osób stopień naukowy doktora habilitowanego i dziewięć osób stopień naukowy doktora a z podanych liczb

awansów naukowych, pięciu profesorów, siedmiu doktorów habilitowanych i 6 doktorów prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunku kształcenia technika rolnicza i leśna (tab. 1).

Tabela 1

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2009	1 (1)	0 (0)	1 (1)
2010	4 (1)	1 (1)	4 (4)
2011	1 (1)	3 (2)	0 (0)
2012	2 (1)	1 (0)	1 (0)
2013	3 (1)	4 (4)	3 (2)
Razem	11 (5)	9 (7)	9 (6)

Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej jest wspierany przez władze Wydziału poprzez udzielanie urlopów naukowych, przyznawanie stypendiów, staże oraz udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Ogromnym osiągnięciem Wydziału, mającym bezpośrednie przełożenie na rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, jest wyposażenie laboratoriów w najnowszą aparaturę badawczą. Wydział cyklicznie organizuje kilka konferencji naukowych, które umożliwiają prezentację wyników prowadzonych badań, wymianę poglądów naukowych i nawiązywanie współpracy (np. Budowa i Eksploatacja Maszyn Spożywczych, Postęp w Inżynierii Żywności, Zarządzanie Techniką i Procesami w Rolnictwie Zrównoważonym, Energia i Środowisko).

Rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej służą czasopisma znajdujące się na liście rankingowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa, których Wydział Inżynierii Produkcji jest wydawcą (Acta Scientiarum Polonorum. Technica Agraria) lub współwydawcą (Inżynieria Przetwórstwa Spożywczego, Teka Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa PAN, Electronic Journal of Polish Agricultural Universities. Agricultural Engineering). Umożliwiają one publikowanie artykułów naukowych przez nauczycieli akademickich Wydziału.

Podnoszeniu kwalifikacji zawodowych i dydaktycznych służą studia podyplomowe, na które są kierowani nauczyciele akademicy (Politechnika Lubelska, Uniwersytet Łódzki, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie).

Młoda kadra naukowo-dydaktyczna oraz uczestnicy studiów doktoranckich są także wspierani poprzez dofinansowanie prowadzonych przez nich badań. Dofinansowanie uzyskuje się w wyniku postępowania konkursowego prowadzonego na Wydziale. W roku akademickim 2013/2014 dofinansowanie uzyskało 32 młodych pracowników naukowo-dydaktycznych i doktorantów w łącznej kwocie wynoszącej 190.102,00 złotych.

Mając powyższe na uwadze, należy jednoznacznie podkreślić, że polityka kadrowa prowadzona przez władze dziekańskie Wydziału jest ze wszelkich miar słuszna, gdyż nie tylko dbają o rozwój naukowy nauczycieli akademickich czego dowodem jest liczba doktoratów, habilitacji i tytułów profesora, ale także dążą do kształcenia i zatrudniania specjalistów z dziedzin i dyscyplin pokrewnych do kierunku technika rolnicza i leśna, zapewniając na odpowiednio wysokim poziomie prowadzenie zajęć dydaktycznych.

Podczas spotkania Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi wzięto udział ponad 40 osób. Nauczyciele akademicy zwracali uwagę na malejące zainteresowanie kandydatów wizytowanym kierunkiem studiów. Jeśli nadal będzie następował spadek kandydatów, może wystąpić zagrożenie istnienia kierunku kształcenia technika rolnicza i leśna. Za niesprawiedliwą uznali kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich, w których praktycznie nie uwzględnia się oceny działalności dydaktycznej. Krytycznie

wypowiedzieli się odnośnie wymagań publikowania swoich prac w czasopismach znajdujących się na Liście Filadelfijskiej. (niezwykle mała liczba tytułów z zakresu techniki rolniczej i leśnej i bardzo długi okres oczekiwania na opublikowanie składanych prac). Praktycznie stało się niemożliwe uzyskanie grantów z Narodowego Centrum Nauki.

W raporcie z 2009 roku Zespół Oceniający zwrócił uwagę na zbyt dużą liczbę przedmiotów prowadzonych przez niektórych nauczycieli akademickich i występujące „kominy godzinowe”. Zastrzeżenie drugie zostało wyeliminowane, natomiast zastrzeżenie pierwsze jest nadal aktualne. Tym niemniej Zespół uważa, że nie wpływa to negatywnie na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, gdyż osoby te posiadają odpowiedni dorobek naukowy i dydaktyczny.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego *w pełni*
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Struktura kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych stanowiących minimum kadrowe jak i pozostałych nauczycieli akademickich umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programu kształcenia.
 - 2) Minimum kadrowe na kierunku „technika rolnicza i leśna” jest spełnione. Do minimum kadrowego na studiach I stopnia na tym kierunku zaliczono 10 nauczycieli akademickich (4 profesorów tytularnych i 6 doktorów). Do minimum kadrowego na studiach II stopnia zaliczono 12 nauczycieli akademickich (5 profesorów, 2 doktorów habilitowanych i 5 doktorów). Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają warunki określone przepisami prawa i posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz dobry dorobek naukowy. Reprezentują obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dyscyplinę inżynieria rolnicza, do której odnoszą się efekty kształcenia. Dobór kadry do prowadzenia zajęć dydaktycznych jest właściwy. Stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów kierunku wynosi 1:20 na studiach I stopnia i 1:5,3 na studiach II stopnia, co jest znacznie powyżej relacji dopuszczanej przez przepisy (1:60). Hospitowane zajęcia dydaktyczne prowadzone były na dobrym poziomie.
 - 3) Wydział prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym poprzez staże i udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych.
5. **Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych**

W 2013 roku oddano do użytku nowy obiekt pod nazwą Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej przy ulicy Głębokiej 28, w którym mieści się większość katedr, sal dydaktycznych i laboratoriów Wydziału Inżynierii Produkcji. Dwie katedry (Chemii i Fizyki) są zlokalizowane w budynku przy ulicy Akademickiej 15 i pięć katedr w pawilonie przy ulicy Doświadczalnej 44 (Chłodnictwa i Energetyki Przemysłu Spożywczego, Eksploatacji Maszyn Przemysłu Spożywczego, Inżynierii i Maszyn Spożywczych, Techniki Ciepłej, Podstaw Techniki).

Na bazę dydaktyczną Wydziału składają się: 4 sale wykładowe o liczbie miejsc od 100 do 255, 24 sale ćwiczeniowe o liczbie miejsc od 10 do 34 (w których odbywają się ćwiczenia audytoryjne, seminaria, konwersatoria i wykłady dla grup specjalistycznych), 10 sal komputerowych o liczbie zestawów komputerowych od 10 do 18 (w większości sal znajduje się 16 zestawów komputerowych) i 38 pomieszczeń laboratoryjnych. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w sprzęt audiowizualny.

Ponadto, Wydział dysponuje dwiema halami maszyn, w których zgromadzono ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze i leśne wykorzystywane w procesie kształcenia studentów kierunku technika rolnicza i leśna.

Pomieszczenia laboratoryjne są wyposażone w nowoczesną aparaturę badawczą, wykorzystywaną w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i wykonywaniu prac dyplomowych (np. dyfraktometr laserowy, analizator pierwiastków śladowych, spektrometr masowy, kriostat LN₂, mikroskop z zestawem do zapisu i analizy obrazu, spektrofotometr, hamownia podwoziowa, hamownia silników, hydrauliczne stanowisko dydaktyczne, stanowisko do pomiar trwałości brykietów i peletów, aparat do bezpośredniego ścinania z zestawem komputerowym, procesor ultradźwiękowy, Instron i wiele innych).

Zespół wizytujący zapoznał się z wyposażeniem Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej. Na tej podstawie stwierdził, że **wyposażenie laboratoriów jest najlepsze i najnowocześniejsze spośród wszystkich uczelni w kraju, które kształcą studentów na kierunku technika rolnicza i leśna**. Umożliwiają one nie tylko realizację procesu dydaktycznego, ale również prowadzenie wszechstronnych badań z zakresu inżynierii rolniczej.

Także zdaniem studentów Uczelnia w pełni zapewnia studentom bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych

Studenci mają nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej, w której zgromadzono około 390000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Ponadto, Biblioteka abonuje dostęp do ponad dwudziestu tysięcy czasopism i książek w wersji elektronicznej. Studenci korzystający z komputerów znajdujących się w Bibliotece, Uczelni lub poza (łącznie się poprzez połączenie VPN) mają możliwość dotarcia do źródeł z różnych dziedzin (m.in. Ibuk Libra – podręczniki, EMIS – analiza rynków, dane statystyczne, Municipium – wydarzenia lokalne), bazy bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowe (CAB Abstrakt, FSTA, SCOPUS, WoS) wzbogacone o narzędzie Ovid Link Solver linkujące do pełnych tekstów, bazy pełnotekstowe światowych wydawców (np. Cambridge, Oxford, Elsevier, Wiley), kolekcje książek elektronicznych (w tym e-książki Knovel wzbogacone o narzędzia interaktywne) oraz e-normy.

W Bibliotece Głównej jest dziesięć tytułów czasopism bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów technika rolnicza i leśna, do których jest także dostęp w wersji elektronicznej. **Biblioteka dysponuje zatem odpowiednią literaturą dla kształcenia na kierunku „ochrona środowiska”.**

Studenci mają dostęp do sieci Internet w budynkach Uczelni oraz w domach studenckich.

W zajęciach dydaktycznych, w których wykorzystywane jest specjalistyczne oprogramowanie, użytkownicy posiadają na nie licencje (np. Autodesk Inventor, Solid Edge, MS Word lub Open Office Writer, MS Excel lub Open Office Calc, MS Access lub Open Office Base, MS Power Point lub Open Office Impress, editor graficzny GIMP, Oracle Virtual Box,

Miejsca praktyk są oferowane przez Zakład Szkolenia Praktycznego lub zgłaszane przez studentów. Podstawowym warunkiem akceptacji miejsca praktyki jest zgodność profilu zakładu z kierunkiem studiów. Po zaakceptowaniu propozycji studenta przez Zakład Szkolenia Praktycznego, jest podpisywane porozumienie w dwóch egzemplarzach pomiędzy Zakładem Szkolenia Praktycznego a firmą, w której student będzie odbywał praktykę. W przypadku rozbieżności między Zakładem Szkolenia Praktycznego a studentem, dotyczących miejsca odbywania praktyki, ostateczną decyzję podejmuje prodziekan ds. studenckich. Należy podkreślić, że Wydział starannie dobiera i proponuje studentom miejsca praktyk we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

W raporcie z 2009 roku Zespół oceniający PKA zwrócił uwagę na park maszynowy będący w dyspozycji Katedry Maszynoznawstwa Rolniczego, mogący w znacznej większości stanowić eksponaty muzealne. Zastrzeżenie to jest już nieaktualne. Hale maszyn zlokalizowane w nowoczesnym budynku przy ulicy Głębokiej 28 są wyposażone w maszyny obecnie produkowane i eksploatowane.

Kierunek „technika rolnicza i leśna” na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie dysponuje **bazą dydaktyczną i naukową**, która **w pełni pozwala studentom na osiągnięcie określonych efektów kształcenia**. Wyposażenie sal wykładowych i seminaryjnych oraz biblioteki jest dostosowane do wymagań kierunku. Z uznaniem należy podkreślić wyposażenie sal ćwiczeniowych i laboratoriów w nowoczesną aparaturę pozwalającą nie tylko na efektywne kształcenie na I i II stopniu kształcenia, ale także prowadzenie na wysokim poziomie badań naukowych ściśle związanych ze specyfiką kierunku „technika rolnicza i leśna”. Zdaniem ekspertów PKA obecnie Wydział dysponuje najnowocześniejszą bazą dydaktyczną dla kierunku „technika rolnicza i leśna” w Polsce.

Na Wydziale Inżynierii Produkcji zostało utworzone Centralne Laboratorium Badawcze, wyposażone w światowej klasy aparaturę badawczą (mikroskop sił atomowych, system do pomiaru rozkładu granulometrycznego cząstek, chromatograf gazowy, różnicowy kalorymetr skaningowy DSC, mikrofalowy analizator sieci, stanowisko do badania procesu absorpcji i wiele innych) W Laboratorium tym prowadzą badania pracownicy i doktoranci.

26

związków bioaktywnych”, finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Należy przy tym podkreślić, że nie świadczy to o małej aktywności kadry naukowo-dydaktycznej, gdyż na pięć projektów badawczych złożonych do Narodowego Centrum Nauki i jednaście projektów badawczych złożonych do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w 2014 roku, żaden z nich nie uzyskał finansowania.

Wydział wspólnie z uniwersytetami z Belgii i Holandii złożył projekt badawczy „Improve the Lublin research capacity and bioeconomy potential” w ramach konkursu ERA Chair 2014 w programie ramowym Horyzont 2020, który został pozytywnie oceniony.

Prowadzone badania naukowe przez kadrę naukowo-dydaktyczną są wykorzystywane w procesie dydaktycznym poprzez ciągłe unowocześnianie programów kształcenia.

W prowadzonych przez nauczycieli akademickich badaniach naukowych dość licznie uczestniczą studenci, czego efektem są prace dyplomowe i wspólne z pracownikami publikacje.

Przykładowo w ramach tematów badawczych prowadzonych w Katedrze Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi pięcioro studentów wykonało prace dyplomowe inżynierskie, w Katedrze Maszynoznawstwa Rolniczego sześciu studentów realizowało prace dyplomowe magisterskie, w Katedrze Energetyki i Środków Transportu czterech studentów wykonało prace dyplomowe inżynierskie. Udział studentów w pracach badawczych bardzo często kończy się wspólnymi publikacjami z pracownikami, zamieszczanymi w czasopismach znajdujących się na liście rankingowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, np. Katedra Biologicznych Podstaw Technologii Żywności i Pasz (3 publikacje; Przemysł Chemiczny, Logistyka, Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu), Katedra Eksploatacji Maszyn Przemysłu Spożywczego (2 publikacje; Logistyka, Motorol Commission of Motorization and Energetics in Agriculture), Katedra Inżynierii Procesowej (2 publikacje; Acta Scientiarum Polonorum. Technica Agraria, Polish Journal of Food and Nutrition Science oraz 3 referaty na Międzynarodowych Konferencjach Studenckich Kół Naukowych). Należy także podkreślić dużą aktywność studentów działających w kołach naukowych. Uczestniczą oni zarówno w badaniach naukowych, jak również wygłaszają referaty na licznych studenckich konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych.

Podsumowując, prowadzone badania naukowe przyczyniają się do podnoszenia jakości procesu kształcenia studentów, gdyż umożliwiają one ciągłą modernizację programów poprzez wprowadzanie nowych treści. W prowadzonych w poszczególnych katedrach badaniach naukowych dość licznie uczestniczą studenci poznając aparat badawczy, a efektem ich uczestnictwa są powstałe prace dyplomowe i publikacje naukowe.

Wydział współpracuje z wieloma przedsiębiorstwami tematycznie związanymi z kierunkiem kształcenia technika rolnicza i leśna (np. Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe ROLMAX, firma GRAVIT, Fabryka Maszyn Rolniczych w Lublinie, Przedsiębiorstwo Produkcji Maszyn Rolniczych AGROMAX, firma AUTO – STOMA, firma SMF POLAND i wiele innych). W przedsiębiorstwach, z którymi współpracuje Wydział, studenci odbywają praktyki i prowadzą badania do prac dyplomowych. Ponadto, Wydział uzyskuje informacje odnośnie wymagań producentów wobec absolwentów. Prowadzona współpraca Wydziału z przedsiębiorstwami pozwala na dostosowywanie treści programowych oraz kwalifikacji i umiejętności nabywanych przez absolwentów ocenianego kierunku kształcenia technika rolnicza i leśna.

Wydział współpracuje również z krajowymi ośrodkami naukowymi (Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Warszawie) oraz wydziałami prowadzącymi kierunek kształcenia technika rolnicza i leśna.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca Wydziału z ośrodkami zagranicznymi. W ramach sformalizowanej współpracy Wydział ma podpisane cztery umowy. Przykładowo w ramach współpracy z Wiacką Państwową Akademią Rolniczą w Kirowie i Strefowym Instytutem Naukowo-Badawczym Rolnictwa Północnego Wschodu Rosyjskiej Akademii Nauk w latach 2013-2014 zostały wydane trzy monografie. Oprócz współpracy sformalizowanej, na dość szeroką skalę jest prowadzona współpraca niesformalizowana z ośrodkami naukowymi w Belgii, Holandii, Japonii, Serbii, Białorusi. Efektem tej współpracy są liczne wspólne publikacje i organizowane wspólnie konferencje naukowe. W ramach współpracy z ośrodkami naukowymi w Holandii członkowie Koła Naukowego Inżynierii Spożywczej corocznie uczestniczą w wyjazdach szkoleniowych, podczas których zapoznają się z bazą dydaktyczną, wysłuchują serii wykładów oraz zapoznają się z aparaturą badawczą w tamtejszych laboratoriach.

W 2013 roku został oddany do użytku nowy obiekt pod nazwą Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, który został wyposażony w nowoczesną aparaturę badawczą oraz utworzono Centralne Laboratorium Badawcze z aparaturą badawczą o klasie światowej. Prowadzone badania naukowe przy wykorzystaniu posiadanej bazy badawczej zapewne przyczyni się do rozwoju kierunku technika rolnicza i leśna.

Studenci mają możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych w ramach kół naukowych takich jak „Studenckie Koło Naukowe Ekoenergetycy”, „Studenckie Koło Naukowe Projektowania i Druku Przestrzennego” oraz „Studenckie Koło Naukowe Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi”. Koła Naukowe są finansowane przez Uczelnię na zasadzie przekazania środków na konkretny cel działalności. Z perspektywy studentów należy stwierdzić, że koła naukowe są finansowane w stopniu wystarczającym do prowadzenia przez nie działalności. Środki przekazane na koła naukowe są przeznaczone na zakup sprzętu oraz sfinansowanie badań i udział w konferencjach naukowych. Studenci mający swój udział w badaniach naukowych są wymienieni przy publikacji pracy naukowo – badawczej. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że studenci rzadko korzystają z możliwości, jakie stworzyła Uczelnia. Zaledwie kilka osób rocznie angażuje się w pracę badawczą wykraczającą poza konieczność przygotowania pracy magisterskiej.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego **w pełni**
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów technika rolnicza i leśna, a Wydział stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na kierunek „technika rolnicza i leśna”. Zasady naboru reguluje Uchwała Senatu nr 74/2012-2013 Uniwersytetu Przyrodniczego w

Lublinie z dnia 17 maja 2013 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania kandydatów na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite magisterskie w UP w Lublinie w roku akademickim 2014/2015. Zgodnie z tą uchwałą rekrutacja jest realizowana w trybie konkursowym za pośrednictwem Internetu. Warunkiem dopuszczenia kandydata do rekrutacji jest zarejestrowanie się w systemie rejestracji internetowej (IRK) oraz wniesienie opłat w wysokości określonej przez rektora. Postępowanie rekrutacyjne składa się z postępowania kwalifikacyjnego i wydania decyzji o przyjęciu bądź nieprzyjęciu na studia. Uchwała nr 74/2012-2013 Senatu szczegółowo określa zasady przeliczania ocen uzyskanych przez kandydata na egzaminie maturalnym na wynik kwalifikacyjny. W § 10 ustawy określone są zasady postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia, którzy zdawali starą maturę, a § 11 do § 13 dla tych, którzy zdawali nową maturę. Natomiast § 15 do § 18 Uchwały Senatu odnoszą się do kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia.

Z *Raportu Samooceny* oraz uzyskanych ustnych wyjaśnień wynika, że na II stopień studiów na kierunek „*technika rolnicza i leśna*” mogą zostać zakwalifikowani absolwenci z tytułem zawodowym inżyniera, którzy ukończyli kierunek „*technika rolnicza i leśna*” lub kierunek pokrewny. Za kierunek pokrewny uznaje się taki, na którym kandydat zrealizował, co najmniej 60% treści programowych zawartych w efektach kształcenia dla studiów pierwszego stopnia kierunku „*technika rolnicza i leśna*”. Przykładami kierunków pokrewnych są: zarządzanie i inżynieria produkcji, transport, edukacja techniczno-informatyczna prowadzonego przez Wydział Inżynierii Produkcji, bezpieczeństwo żywności prowadzonego przez Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt oraz technologia żywności i żywienie człowieka prowadzonego przez Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii. Wyznacznikiem stopnia realizacji efektów kształcenia zgodnych z kierunkiem „*technika rolnicza i leśna*” jest liczba punktów ECTS, która powinna wynosić co najmniej 126. Kandydat z kierunku pokrewnego jest zobowiązany do uzupełnienia w ciągu dwóch semestrów (studia stacjonarne) lub trzech semestrów (studia niestacjonarne) kierunkowych efektów kształcenia w wymiarze nieprzekraczającym 24 ECTS standardu pierwszego stopnia studiów inżynierskich kierunku „*technika rolnicza i leśna*”. Pod pojęciem standardu kształcenia rozumie się treści i efekty kształcenia zawarte w programie studiów opracowane na podstawie wytycznych określonych w załączniku nr 39 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunku „*technika rolnicza i leśna*”. Do najważniejszych przedmiotów umożliwiających osiągnięcie efektów kształcenia w w/w standardzie należą: matematyka, fizyka, chemia produkcja rolnicza i leśna, technika ciepła, konstrukcje maszyn, maszynoznawstwo rolnicze, leśne i przetwórstwa spożywczego oraz eksploatacja maszyn rolniczych, maszyn leśnych i maszyn przetwórstwa spożywczego. Zgodność efektów kształcenia z kierunku pokrewnego zostaje potwierdzona przez Komisję Rekrutacyjną (WKR) w czasie rozmowy kwalifikacyjnej.

Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna sporządza listy kandydatów wg liczby uzyskanych punktów. Kolejność przyjmowania na studia odbywa się w ramach limitu miejsc ustalonego dla danego kierunku i formy studiów. Ostatecznym etapem postępowania rekrutacyjnego jest wydanie decyzji o przyjęciu na studia. WKR sporządza listy kandydatów przyjętych na studia i zawiadamia kandydata przesyłką poleconą o przyjęciu lub nieprzyjęciu na studia.

Wszystkie informacje związane z procedurą rekrutacji dla kandydatów na studia są udostępniane na stronie internetowej Uczelni oraz Wydziału. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji i wymaganych dokumentach oraz harmonogramie

rekrutacji. Obowiązujące na Uczelni i Wydziale zasady i procedury rekrutacji, kandydatów na studia opisane są w sposób przejrzysty i całkowicie zrozumiały, a proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans.

W opinii studentów dostęp do kryteriów rekrutacyjnych jest łatwo dostępny poprzez stronę internetową. Z perspektywy studentów liczba kandydatów przyjmowanych na studia dobrze odpowiada potencjałowi dydaktycznemu jednostki, a jakość kształcenia nie ulega pogorszeniu przez ilość przyjętych kandydatów. W ocenie studentów kryteria rekrutacji są sprawiedliwe. Należy stwierdzić, że zmniejszające się zainteresowanie studentów kandydatów studiami na wizytowanym kierunku determinuje możliwość podjęcia studiów przez każdą uczestniczącą w rekrutacji osobę, spełniającą warunek zdania egzaminu dojrzałości dla studiów pierwszego stopnia oraz ukończenia studiów pierwszego stopnia dla rekrutacji na studia drugiego stopnia.

Zdaniem Zespołu wizytującego selekcja kandydatów jest właściwa, a ustalone limity zapewniają warunki właściwe do efektywnego kształcenia.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Stosowane formy zaliczania zajęć zostały szczegółowo określone w sylabusach, które są udostępniane studentom. Zasady zaliczania przedmiotu przedstawiane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot w trakcie pierwszych zajęć w semestrze. Warunki zaliczenia umieszczone w sylabusach są zbieżne z tymi podawanymi przez prowadzących. Zdaniem studentów system oceny ich osiągnięć jest przejrzysty. Studenci mają wgląd do swoich prac egzaminacyjnych oraz kolokwiiw częściowych wraz z możliwością weryfikacji popełnionych błędów podczas odbywanych przez nauczycieli akademickich konsultacji, co najmniej dwa razy w tygodniu. Studenci mają możliwość skorzystania z egzaminu komisyjnego w uzasadnionych przypadkach. Egzaminy komisyjne na wizytowanym kierunku przeprowadzane są zgodnie z zasadą obiektywizmu.

Podczas spotkania z Zespołem PKA studenci wskazali na realizację zasady równych szans oraz sprawiedliwych kryteriów egzaminowania. Studenci pozytywnie oceniają system oceniania, który w ich opinii charakteryzuje się zasadą obiektywizmu na każdym etapie nabywania efektów kształcenia. Wskazują, że stosowane zasady są jednolite wobec wszystkich. W opinii studentów obowiązujący system oceniania za sprzyjający procesowi uczenia się. Poziom egzaminów zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem PKA jest adekwatny do trudności materiału danego kursu. Zasady egzaminowania są konsekwentnie realizowane i nie zmieniają się podczas trwania roku akademickiego. Studenci nie mają problemów ze zrozumieniem ustalonych warunków zaliczeń.

Studenci uczestniczą w procesie ewaluacji systemu oceny ich osiągnięć poprzez proces ankietyzacji. Należy stwierdzić, że większość studentów ocenianego kierunku nie jest zainteresowana uczestnictwem w tym procesie. Osoby, które wykazują inicjatywę w tym zakresie, rozumieją skuteczność narzędzia, jakim jest ankieta w kwestii procesu ewaluacji systemu oceny.

Obowiązujący program studiów zdaniem studentów jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię, która w ich ocenie stara się zapewnić odpowiednią jakość kształcenia, a nabycie założonych efektów kształcenia w trakcie realizacji toku studiów jest osiągalne na każdym etapie kształcenia.

Reasumując należy pozytywnie ocenić system oceny osiągnięć studentów, który jest sprawiedliwy, jednolity i przejrzysty. Studenci mają wpływ na jego ewaluację poprzez uczestnictwo w procesie ankietyzacji, mają także możliwość zgłaszania uwag do Dziekana Wydziału.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Struktura i organizacja programu studiów na kierunku „technika rolnicza i leśna” sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów m.in. poprzez stosowanie systemu transferu i akumulacji punktów ECTS. Zgodnie z przyjętymi dla wizytowanego kierunku rozwiązaniami liczba punktów ECTS przypisanych modułowi, która odzwierciedla nakład pracy studenta związany z uczestnictwem w zajęciach i osiąganiem efektów kształcenia danego modułu to 25-30 godzin pracy studenta na 1 punkt ECTS. Liczba godzin pracy studenta uwzględnianych w obliczeniach liczby punktów ECTS przypadających na moduł obejmuje udział w różnych formach zajęć zorganizowanych i prowadzonych z udziałem nauczycieli akademickich oraz samodzielne kształcenie. W ramach godzin kontaktowych prowadzonych z udziałem nauczycieli akademickich uwzględniany jest czas, jaki student poświęca na uczestnictwo w wykładach i ćwiczeniach (audytoryjne, laboratoria) oraz na konsultacje, zaliczanie ćwiczeń, projektów oraz czas poświęcony na zaliczenie lub egzamin. Studenci wskazują na poprawność przyporządkowania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów, we właściwy sposób wyceniono także własny nakład pracy studenta, włożony w zaliczenie kursów i uzyskania określonego efektu kształcenia.

Wydział nawiązał współpracę międzynarodową w zakresie wizytowanego kierunku w ramach programu ERASMUS. Współpracujące Uczelnie znajdują się m.in. w Czechach, Holandii oraz na terenie Federacji Rosyjskiej. Jednak studenci nie są zainteresowani programami wymiany. W poprzednim roku akademickim nie było chętnych do uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych. Tłumaczyli to chęcią ukończenia studiów bez konieczności chociażby czasowej zmiany miejsca zamieszkania.

Studentom stwarza się także możliwość uczestnictwa w wymianie krajowej. Podstawą programu wymiany krajowej są umowy podpisywane z innymi Uczelniami. Z programu wymiany krajowej nie korzystają studenci wizytowanego kierunku z tych samych powodów, dla których ich zdaniem nie warto uczestniczyć w wymianie międzynarodowej.

Studenci podkreślają przeciętną jakość kursów językowych. Z perspektywy studenta poziom merytoryczny prowadzonych zajęć powinien się poprawić w zakresie wyższego zaawansowania zajęć. Studenci wizytowanego kierunku możliwość nauczania języków obcych uważają za obowiązek, który należy spełnić, aby ukończyć studia, nie jest dla nich szczególnie ważny sam fakt osiągania efektów kształcenia w tym zakresie.

Studenci mają możliwość realizacji przedmiotów nauczanych w języku obcym. Przedmioty te prowadzone są w języku angielskim. Studenci pozytywnie oceniają i korzystają ze stwarzanych im możliwości w tym zakresie.

Pozytywnie należy ocenić starania uczelni w zakresie wykorzystywania przez studentów możliwości związanych z systemem ECTS. Uczelnia proponuje studentom programy wymiany międzynarodowej i wymiany krajowej, jednak studenci nie korzystają z nich. Punkty ECTS są prawidłowo przypisane do nakładu pracy studenta.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

W opinii studentów wizytowanego kierunku nauczyciele akademicki dobrze wypełniają swoje obowiązki. Nauczyciele akademicki realizują zajęcia zgodnie z harmonogramem, w sytuacji, gdy zajęcia są odwoływane, informuje się o tym studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Nauczyciele akademicki są dostępni na konsultacjach, odbywanych, co najmniej dwa razy w tygodniu. Studenci podczas konsultacji mają możliwość wglądu do prac egzaminacyjnych oraz weryfikacji własnych błędów. Studenci uważają bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi za pomocny w procesie uczenia się. Terminy konsultacji są dostosowane zarówno do trybu zajęć studentów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Studenci wizytowanego kierunku mają także możliwość kontaktu w formie elektronicznej z prowadzącymi zajęcia. Odpowiedzi na zadane pytania udzielane są szybko, zawierają w większości przypadków pełne wyjaśnienie kwestii podnoszonej przez studenta.

Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są zdaniem studentów przydatne. Jakość materiałów jest oceniana w większości pozytywnie, z zastrzeżeniem pojedynczych pozycji, które są zdaniem studentów przestarzałe. Z perspektywy studentów należy stwierdzić, że Uczelnia dzięki dobrze wyposażonej Bibliotece zapewnia na miejscu pomoce naukowe, przydatne w procesie uczenia się. Nauczyciele akademicki wysyłają większość materiałów na swoje zajęcia drogą mailową do wszystkich studentów uczestniczących w kursach. Materiały wysyłane drogą elektroniczną są zdaniem studentów na odpowiednim poziomie, adekwatne do treści omawianej na zajęciach.

Na wizytowanym kierunku studenci korzystają z systemu e-learningu. Część kursów prowadzona jest za pośrednictwem Internetu. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem PKA należy dążyć do zwiększenia liczby przedmiotów nauczanych za pośrednictwem e-learningu. Forma ta umożliwia studentom naukę w miejscu zamieszkania.

Studenci w ramach indywidualizacji procesu kształcenia mają możliwość wyboru określonych przedmiotów w ramach bloków przedmiotowych bądź przedmiotów oferowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na innych kierunkach kształcenia. Zgodnie z regulaminem studiów indywidualny plan studiów przysługuje studentom wyróżniającym się w nauce. Warunkiem uzyskania indywidualnego planu studiów jest średnia co najmniej 4,5 po zakończeniu pierwszego roku studiów I stopnia. W uzasadnionych przypadkach studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Za uzasadniony przypadek uważa się osoby wyróżniające się w działalności kulturalnej, samorządowej lub sportowej, studiujące na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywające część studiów w innych Uczelniach krajowych lub zagranicznych, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej oraz osoby niepełnosprawne. Z perspektywy studenta Uczelnia ułatwia proces uczenia się zarówno studentom o ponadprzeciętnych zdolnościach oraz osobom, którzy z różnych przyczyn nie mogą uczęszczać regularnie na zajęcia akademickie.

Sylabusy są dla studentów kompletnym źródłem informacji o prowadzonym przedmiocie. Opublikowane sylabusy są kompletne, zawierają wszystkie przydatne informacje. Sylabusy zawierają informacje o liczbie punktów ECTS przypisanych do kursu, stosowanych metodach dydaktycznych, metodach sprawdzania i kryteriach oceny efektów kształcenia, formie i warunkach zaliczenia. Sylabusy zawierają również skrócony i pełny opis treści kształcenia, który w opinii studentów jest zbieżny z materiałem obowiązujących ich na zajęciach. Z perspektywy studentów informację zawarte w sylabusach pokrywają się ze

stanem faktycznym. Studenci mają dostęp do sylabusów za pośrednictwem systemu strony internetowej Uczelni. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem PKA podkreślili, że z sylabusami zapoznają się rzadko, ufając informacjom przekazywanym przez nauczycieli akademickich. Dla studentów proszących o dostęp do sylabusów w formie papierowej przygotowano je w Dziekanacie.

Organizacja roku akademickiego jest prawidłowa. Studenci mają dostęp do harmonogramów zajęć, które są aktualne. Postulatem, który w opinii studentów jest godny rozważenia to możliwość odbywania praktyk w czasie trwania roku akademickiego (np. poświęcając jeden dzień w tygodniu na realizację praktyki). Zdaniem studentów obecna forma odbywania praktyk, podczas trwania przerwy wakacyjnej uniemożliwia im podjęcie pracy zawodowej w tym okresie. Studenci na spotkaniu z Zespołem wizytującym PKA postulowali także, aby ze względu na prowadzone zajęcia różnych budynkach zwiększyć przerwy pomiędzy zajęciami. Natomiast zdaniem studentów sesje egzaminacyjne są przeprowadzane w odpowiednich terminach.

Zdaniem studentów jakość obsługi administracyjnej należy ocenić pozytywnie. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. W opinii studentów pracownicy administracyjni wykazują się uprzejmością i zrozumieniem spraw studenckich. Godziny pracy Dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów, a informacje na temat terminów dostępności jednostki dla studentów są aktualne. Zdaniem studentów można udoskonalić szybkość przepływu informacji pomiędzy Dziekanatem a studentem, poprzez szersze wykorzystanie drogi elektronicznej. Zatem pozytywnie należy ocenić jakość obsługi administracyjnej, która sprzyja studentowi w załatwianiu spraw.

Studenci jako źródło swojej wiedzy o procesie kształcenia wskazują informację podawane na stronie internetowej Uczelni. Studenci wizytowanego kierunku rzadko korzystają z możliwości kontaktu ze swoimi przedstawicielami w Wydziałowej Radzie Samorządu Studentów. W razie pytań dotyczących procesu kształcenia studenci mogą zwrócić się do Dziekana bądź dziekanatów, w opinii studentów otrzymują oni wyczerpujące odpowiedzi na zadane pytania,

Studenci mają możliwość zgłaszania swoich potrzeb w zakresie zasobów bibliotecznych. Dobrze wyposażona biblioteka jest uzupełniana na bieżąco o nowe publikacje naukowe oraz materiały dydaktyczne wykorzystywane na zajęciach. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem PKA wskazali na ciągły postęp w zakresie możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych przydatnych podczas zajęć dydaktycznych na przestrzeni ostatnich lat.

Poprawy przejrzystości funkcjonowania wymaga system skarg i zażaleń. Nieliczne osoby, które decydują się na złożenie skargi, zażalenie lub prośby mają możliwość bezpośredniego kontaktu z Dziekanem. Z perspektywy studentów jest to rozwiązanie wystarczające. Niemniej jednak zwraca uwagę niedopracowanie w tym zakresie odpowiednich procedur.

Proces dyplomowania jest przez studentów oceniany pozytywnie. Studenci mogą dokonać samodzielnego wyboru tematu pracy, przy możliwości wsparcia merytorycznego ze strony swojego promotora. SeminaRIA odbywają się regularnie i zdaniem studentów są przydatne w procesie dyplomowania. Proces dyplomowania na wizytowanym kierunku na studiach II stopnia zdaniem studentów jest nastawiony na prowadzenie badań naukowych.

Studenci korzystają z działalności Biura Karier. Biuro Karier prowadzi doradztwo zawodowe dla studentów, w zakresie ich przygotowania do uzyskania pracy na i po studiach. Ponadto dla studentów przygotowywane są informacje o rynku pracy, uwzględniające oferty pracy stałej, czasowej oraz w charakterze wolontariusza. W opinii studentów w tym zakresie Biuro Karier jest pomocną instytucją.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników naukowych. Infrastruktura badawcza i naukowa jest udostępniania studentów w ramach działalności kół naukowych oraz przygotowań do prac dyplomowych. Na Wydziale funkcjonują koła naukowe, które mogą zrzeszać studentów kierunku „technika rolnicza i leśna”. Studenci wizytowanego kierunku są informowani przez władze Wydziału o możliwościach działalności w koła naukowych, jednakże nie chcą uczestniczyć w badaniach naukowych w większym wymiarze niż wymaga tego od nich program studiów.

Przyznawanie pomocy materialnej opiera się o Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wprowadzony Zarządzeniem Nr 42/2014 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 września 2014r. Regulamin uwzględnia wszystkie świadczenia pomocy materialnej określone w art. 173 ust. 1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.). Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z przedstawicielami Samorządu Studentów. Ustrój organów uprawnionych do przyznawania pomocy materialnej realizuje dyspozycję art. 175 ust. 4 oraz art. 177 Ustawy. Kryteria przyznawania stypendiów są zrozumiałe i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem anonimowości danych osobowych. Z perspektywy studentów, system opieki materialnej jest sprawiedliwy i działa sprawnie.

Przedstawiciele studentów zrzeszeni w WRSS mają możliwość realizacji własnych działań. Samorząd Studentów otrzymuje finansowanie na swoje projekty, po wcześniejszym poinformowaniu Dziekana o planach ich realizacji. Samorząd Studentów reprezentuje studentów, dbając o zapewnianie jakości kształcenia. Przedstawiciele WRSS obecni podczas spotkania z Zespołem PKA podkreślili otwartość władz dziekańskich na realizację ich pomysłów. W zakresie zapewniania jakości kształcenia Samorząd Studentów opiniuje projekty władz Wydziału. Należy stwierdzić, że zainteresowanie ogółu studentów ocenianego kierunku, z wyjątkiem członków WRSS, działaniami na rzecz podnoszenia jakości kształcenia jest znikome. Natomiast działalność Samorządu studenckiego należy ocenić niezwykle pozytywnie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacyjne na studia I i II stopnia są przejrzyste i oparte na obiektywnych kryteriach. Nie zawierają przepisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów. Procedura rekrutacyjna jest powszechnie udostępniona.
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się. Zawiera on standardowe wymagania, zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowanych ocen.
- 3) Stosowany system ECTS umożliwia studentom uczestnictwo w wymianie międzynarodowej i krajowej.
- 4) Funkcjonujący system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

W Uczelni został zatwierdzony system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, który obecnie funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr 43/2012 - 2013 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Powyższy dokument wskazuje jakie są założenia, cele, podmioty, obszar oceny oraz procedury i zasady stosowane w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Kolejnym dokumentem, w którym zawarto procedury stosowane w WSZJK jest zarządzenie nr 23 Rektora UP w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia.

Wyżej wymienione dokumenty określają cele funkcjonowania WSZJK na Wydziale oraz ramy formalne jego działania. Należy zaznaczyć, że w swoich założeniach System obejmuje wszystkich pracowników Uczelni (nauczyciele i pracownicy administracyjno-techniczni) jak również studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych oraz specjalistów spoza Uniwersytetu, którzy uczestniczą w realizacji procesu dydaktycznego. WSZJK określa trzy obszary działania Systemu: ocenę, zapewnienie oraz doskonalenie jakości kształcenia. Określono również zadania organów biorących udział w działaniach na rzecz WSZJK. Jednym z takich gremiów jest Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, dzieląca się na 2 Zespoły: Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia.

Na Wydziale Inżynierii Produkcji zgodnie z zasadami funkcjonowania WSZJK na Uczelni opracowano „Księgę Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia”. W dokumencie tym zaprezentowano Wydział w aspekcie jego struktury organizacyjnej, oraz zasobów materialnych i ludzkich. Przedstawiono misję i strategię Wydziału, jak również omówiono politykę jakości kształcenia realizowaną na Wydziale. W ramach działań priorytetowych doskonalących jakość kształcenia na kierunku wyznaczono takie podstawowe płaszczyzny działania jak: modernizowanie laboratoriów, wzbogacanie je w nowoczesną aparaturę pomiarowo – badawczą; doskonalenie jakości kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczającej; wzbogacanie oferty nauczania w językach obcych, głównie angielskim oraz wykorzystywanie nowych form i technik dydaktycznych. Kolejnymi działaniami prezentowanymi w Księdze jest kształcenie i proces dydaktyczny oraz organizacja procesu dydaktycznego. W tych rozdziałach zebrano wszystkie informacje dotyczące funkcjonowania wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Wydział, wiele z tych informacji może się szybko zdezaktualizować, ze względu m.in. na modyfikację programów kształcenia poszczególnych kierunków, co będzie skutkowało koniecznością aktualizacji całej Księgi. Z punktu widzenia przejrzystości funkcjonowania WSZJK na kierunku bardzo wartościowy jest ostatni rozdział Księgi, a mianowicie Instrukcje i procedury. W tym rozdziale omówiono wszystkie procedury stosowane do badania jakości kształcenia na Wydziale (np. Instrukcja weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale Inżynierii produkcji, Procedura współpracy z otoczeniem społeczno –gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów kształcenia

na kierunku studiów, Instrukcja gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia, Instrukcja przeprowadzania hospitacji, Instrukcja zapewnienia jakości kadry dydaktycznej UP w Lublinie, Instrukcja przeprowadzania ankietyzacji, Instrukcja oceny bazy materialnej i dydaktycznej, Instrukcja okresowej weryfikacji procedur /instrukcji /zasad, Instrukcja - praktyki programowe). Podano sposób ich przeprowadzania jak również określono organy odpowiedzialne za ich prowadzenie, zakres odpowiedzialności i termin ich realizacji.

Na Wydziale nadzór nad Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje dziekan. W strukturze Wydziału powołana została Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2012 - 2016 (posiedzenie Rady Wydziału Inżynierii Produkcji w dniu 7. 03. 2013 r.). Ponadto na Wydziale powołano Radę Programową (na okres 2012 – 2016) kierunku „technika rolnicza i leśna”.

Na podstawie dokumentów oraz spotkań z władzami Wydziału należy stwierdzić, że jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem „technika rolnicza i leśna” (dziekan, prodziekan dydaktyczny ds. kierunku i Rada Programowa, Komisja ds. Jakości Kształcenia). Należy podkreślić, że opieka merytoryczna nad programem kształcenia została powierzona Radzie Programowej kierunku, która jak wynika z przedstawionych sprawozdań z posiedzeń jest aktywna. Komisja ta nie tylko ocenia, weryfikuje i modyfikuje programy kształcenia, dostosowując je do sugestii nauczycieli i studentów, ale również zajmują się zagadnieniami związanymi z procesem dyplomowania, opisem sylwetki absolwenta, funkcjonowaniem koła naukowego.

Uczelnia prowadzi proces ankietyzacji. Ankiety są anonimowe, przeprowadzane w formie elektronicznej, po zakończeniu danego kursu. Udzielając odpowiedzi studenci oceniają realizowane w danym semestrze zajęcia oraz osoby je prowadzące pod kątem realizowanego programu oraz współpracy ze studentami. Kwestionariusz ankiety składa się z pytań zamkniętych z proponowanymi odpowiedziami lub punktami oznaczającymi stopień zgodności zdania studenta z danym sformułowaniem. Studenci podczas spotkania z Zespołem PKA podkreślili, że należałoby zmodyfikować kwestionariusz ankietowy tak, aby umożliwiał on również udzielenie odpowiedzi w formie opisowej. Ponadto władze Wydziału prowadzą działania mające na celu przygotowanie kolejnej ankiety, w formie papierowej. Ankieta ma badać poziom satysfakcji interesariuszy wewnętrznych. Badanie ma zawierać szereg pytań z zakresu programu kształcenia oraz pomocy Uczelni w osiągnięciu przez studenta efektów kształcenia. Wyniki ankiet wypełnianych przez studentów są przekazywane Prorektorowi ds. Studenckich Dydaktyki, Dziekanowi Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w której pracach uczestniczą studenci. Komisja analizuje ankiety dla poszczególnych stopni i rodzajów studiów. Wnioski formułowane przez Komisję są przedkładane Dziekanowi Wydziału.

Na Wydziale Inżynierii Produkcji jest corocznie opracowywana „Wydziałowa księga systemu zapewnienia jakości kształcenia”. Ostatnia została zatwierdzona przez Radę Wydziału Inżynierii Produkcji w dniu 13. 03. 2014 r. Księga ta zawiera omówienie poszczególnych procedur stosowanych w ramach WSZJK na poszczególnych kierunkach prowadzonych przez Wydział. Podczas wizytacji przedstawiono również dokumenty z obszaru WSZJK takie jak:

- protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. jakości kształcenia, oraz
- protokoły z posiedzenia Rady Wydziału.

Na posiedzeniu Rady Wydziału Inżynierii Produkcji w dniu 16 stycznia 2015 r. został zatwierdzony raport Wydziałowej Komisji ds. Jakości kształcenia, który zawiera: analizę i

ocenę ankiet dyplomantów, analizę i ocenę wyników ankiet wewnętrznej oceny jakości kształcenia, opis realizacji planu hospitacji.

W ocenie Zespołu PKA na Uczelni i Wydziale zostały formalnie opracowane procedury związane z systemem analizy i doskonalenia jakości kształcenia. Opracowano również przejrzysty system zarządzania procesem jakości kształcenia. Wyznaczono także najbardziej strategiczne obszary działania Wydziału, a zatem główne zadania jakie postawiono systemowi w zakresie monitorowania jakości kształcenia. Procedury w ramach WSZJK na Wydziale i kierunku są realizowane z mniejszą bądź większą regularnością, systematycznie opracowywane i przedkładane społeczności akademickiej (np. na Radzie Wydziału). Opracowane procedury w zakresie pełnym pozwalają na ocenę i weryfikację programu kształcenia oraz określenie stopnia uzyskiwanych efektów kształcenia. Jednak analiza corocznych raportów Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wykazała, że niektóre problemy (np. powtarzanie niektórych treści w ramach przedmiotów) powtarzają się corocznie. Sugeruje to na niedopracowanie działań doskonalących i naprawczych. Ponadto w wyniku przeprowadzonej na kierunku wizytacji Zespołu PKA stwierdzono pilną konieczność systemowego monitorowania procesu dyplomowania. Wydział, jak wskazano w pkt 2 przedkładanego Raportu opracował zasady dyplomowania, jednakże nie opracował **procedur w ramach WSZJK, które umożliwiłyby systematyczne badanie poziomu merytorycznego tych prac oraz ich recenzji. Ze względu na skalę stwierdzonych nieprawidłowości w odniesieniu do procesu dyplomowania Zespół PKA uważa za konieczne wdrożenie procedur monitorujących jakość prac dyplomowych.**

Informacje na temat stosowanych na Wydziale procedur w ramach WSZJK są przekazywane do wiadomości nauczycielom akademickim, studentom i innym grupom interesariuszy wewnętrznych poprzez omawianie raportów na odpowiednich Komisjach oraz na Radzie Wydziału. Informacje na temat funkcjonowania WSZJK na Wydziale jak również raporty Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia są także udostępnione na stronie internetowej Wydziału, w zakładce Jakość kształcenia. W związku z tym działalność upowszechnieniową i informacyjną Wydziału w zakresie funkcjonowania WSZJK należy ocenić bardzo dobrze.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W procesie opracowania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „technika rolnicza i leśna” uczestniczą przede wszystkim interesariusze wewnętrzni: studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku, organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, z których wymienić należy przede wszystkim Radę Programową kierunku oraz Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Niekiedy, np. w przypadku modyfikacji programów kształcenia władze Wydziału zasięgają także opinii interesariuszy zewnętrznych tj. pracodawców reprezentujących lokalny rynek pracy.

Uczestnictwo nauczycieli akademickich w gremiach związanych z funkcjonowaniem WSZJK wynika z nałożonych na nich obowiązków. Ale należy podkreślić, że nauczyciele, jak pokazało spotkanie Zespołu PKA z tą grupą, w coraz większym stopniu rozumieją związek pomiędzy jakością kształcenia a popularnością kierunku. Rozumieją, że działania systemowe prowadzone w ramach WSZJK wspomagają kształtowanie wizerunku kierunku.

System zapewniania jakości kształcenia wprowadzony na Wydziale Inżynierii Produkcji UP w Lublinie uwzględnia rolę studentów w procesie jego funkcjonowania. Z jednej strony

studenci uczestniczą w procesie ankietyzacji, z drugiej strony ich reprezentanci zasiadają w Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz w Radzie Programowej kierunku. Zespole ds. zapewniania jakości na poziomie wydziałowym. Aktywnie działa również Samorząd Studentów.

Przedstawiciele studentów są obecni, z prawem głosu w Senacie Uczelni w wymiarze zgodnym z dyspozycją Art. 61 ust. 3 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.) Studenci uczestniczą również w pracach Rady Wydziału, Rady Programowej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W opinii osób delegowanych przez Samorząd Studentów mają oni wpływ na doskonalenie się jakości kształcenia na tym etapie. Wszystkie zmiany w programie kształcenia są z nimi konsultowane podczas posiedzeń wymienionych gremiów. Przedstawiciele studenckcy nie wychodzą ze swoją inicjatywą w zakresie zmian w procesie kształcenia, jednak uczestniczą w opiniowaniu propozycji składanych przez członków wymienionych gremiów.

Pomimo stworzenia przez Wydział studentom możliwości realnego wpływu na jakość kształcenia większość studentów ocenianego kierunku jest mało zainteresowana angażowaniem się w proces doskonalenia jakości kształcenia. Wyjątek stanowią studenci biorący czynny udział w pracach samorządu studenckiego. Bardzo pozytywnym przejawem dbałości o pozyskanie opinii studentów na temat jakości kształcenia jest organizacja corocznych spotkań ze studentami, w których uczestniczy Dziekan Wydziału. Dziekan Wydziału umawia się także indywidualnie ze studentami zainteresowanymi przedstawieniem własnego stanowiska w zakresie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Członkowie Wydziałowej Rady Samorządu Studentów uczestniczą w regularnych konsultacjach, omawiając poszczególne aspekty procesu kształcenia, dbając o interes studentów w tym zakresie. Przedstawiciele Samorządu Studentów podkreślili otwartość władz dziekańskich w zakresie uwzględniania postulatów studenckich oraz doskonalenie procesu kształcenia.

Generalnie bardzo pozytywnie należy ocenić możliwość partycypacji studentów w proces zapewniania i budowy kultury jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+	+	+	+	+
umiejętności	+/-	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego

znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Inżynierii Produkcji stosują procedury i narzędzia badające jakość kształcenia określone w uczelnianym wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. W Uczelni i na Wydziale system ten jest efektywny i podlega ciągłemu doskonaleniu. Analiza stosowanych procedur wskazała na konieczność dopracowania ankiety studenckiej, poprzez włączenie pytania otwartego.

Należy także wdrożyć działania systemowe związane z monitorowaniem jakości prac dyplomowych na kierunku „technika rolnicza i leśna”. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest formalnie zdefiniowana i przejrzysta oraz spełnia swoje zadania.

- 2) **Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia.** Udział interesariuszy wewnętrznych jest typowy dla szkolnictwa wyższego, nauczyciele akademicki i studenci są angażowani w prace komisji, które monitorują i doskonalą jakość kształcenia na kierunku. Wydział współpracuje także z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie modyfikowania programów kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna	X				
6	prowadzenie badań naukowych		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

Kierunek studiów „technika rolnicza i leśna” prowadzony przez Wydział Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest najstarszym i tradycyjnym kierunkiem studiów prowadzonym przez Wydział. Wpisuje się ściśle w koncepcje kształcenia określoną w misji i strategii rozwoju Uczelni i Wydziału. Oferta dydaktyczna na tym kierunku w ogólnym zarysie odpowiada standardom kształcenia z 2007 r., a jednocześnie w zakresie szczegółowym na bieżąco została dostosowywana do KRK, przy uwzględnieniu zmienionych warunków prowadzenia studiów, jak również potrzeb środowiska społeczno-gospodarczego oraz aktualnych trendów w nauce. Program kształcenia jest realizowany zgodnie z założeniami i wskazuje na zachowanie tożsamości tego kierunku i realizację założonych efektów

kształcenia. Pozwala on także na osiągnięcie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Odpowiednią realizację efektów kształcenia na kierunku wspomaga także kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku, która charakteryzuje się dorobkiem naukowym ściśle związanym z dyscypliną inżynieria rolnicza, do której odnoszą się efekty kształcenia kierunku. Osiąganie zakładanych efektów kształcenia jest także możliwe dzięki doskonale wyposażonej bazie dydaktycznej i naukowej kierunku, obecnie najlepszej w Polsce. Studenci mają odpowiednie wsparcie naukowe, dydaktyczne, materialne i społeczne. Jednak są stosunkowo mało aktywni, szczególnie w zakresie uczestnictwa w pracach nad koncepcją kształcenia i podnoszeniem jakości kształcenia. Na Wydziale funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego struktura i procedury umożliwiają ciągłe monitorowanie procesu nauczania. Aktywnie działa Rada Programowa kierunku, która na bieżąco modyfikuje program kształcenia, dostosowując go do zmieniających się warunków prowadzenia studiów i sugestii studentów. Najważniejszym zastrzeżeniem Zespołu PKA w odniesieniu do jakości kształcenia na kierunku był niski poziom prac dyplomowych realizowanych na kierunku, stąd też postulat konieczności wprowadzenia w ramach WSZJK procedury monitorującej jakość prac dyplomowych.

Kierunek „technika rolna i leśna” nie jest obecnie popularnym wśród kandydatów na studia kierunkiem. W związku z tym trudno racjonalnie wskazać perspektywy jego rozwoju i funkcjonowania na rynku edukacyjnym. Dostrzegają taką tendencję także władze Wydziału, które systematycznie do oferty dydaktycznej Wydziału wprowadzają nowe kierunki, powstałe na bazie „techniki rolnej i leśnej” (np. „zarządzanie i inżynieria produkcji”, „inżynieria bezpieczeństwa”).

W odpowiedzi na raport Zespołu wizytującego, zawartej w piśmie z dnia 14 maja 2015 r. Dziekan Wydziału Inżynierii produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie podziękował za wnikliwą analizę i cenne uwagi dotyczące programu kształcenia oraz poinformował, że zaraz po wizytacji rozpoczęto prace nad udoskonaleniem efektów kształcenia i zasad dyplomowania oraz że wszystkie informacje na temat podjętych działań zostały już uwzględnione. Rzeczywiście należy stwierdzić, że Uczelnia natychmiast zareagowała na stwierdzone nieprawidłowości, a więc zmodyfikowała efekty kształcenia i prawidłowo odniosła je do efektów obszarowych, przypisując je tylko do jednej dyscypliny - inżynieria rolnicza w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Opracowano i uchwalono na RW bardzo szczegółowe zasady przygotowania prac dyplomowych na kierunku wraz z harmonogramem dyplomowania. Dokumenty na temat podjętych działań w/w zakresie zostały przesłane do przewodniczącej Zespołu wizytującego i uwzględnione przy redagowaniu raportu. **Najważniejszym zastrzeżeniem Zespołu PKA, mającym wpływ na oceny kryterium 2 i 8 na „znacząco” w uwidocznionej powyżej tabeli Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej było brak podjętych działań związanych z oceną skuteczności funkcjonowania procedur naprawczych.** W nadesłanych materiałach w odpowiedzi na Raport z wizytacji Dziekan przekazał wyciąg z Protokołów RW nr 6/2014-15 z dnia 13.03.2015 r oraz nr 7/2014-15 z dnia 17.04.2015 r. W pierwszym z tych dokumentów jest informacja o powołaniu dwóch zespołów: Zespołu ds. wdrażania procedur na WIP oraz Zespołu oceniającego jakość prac dyplomowych. Z kolei w drugim zatwierdzono procedurę oceny jakości prac dyplomowej. Tą procedurę dołączono do dokumentów nadesłanych w odpowiedzi na Raport z wizytacji. W ramach tej procedury opracowano także arkusz weryfikacji jakości pracy dyplomowej, w którym wyznaczono elementy pracy poddawane ocenie. Z w/w procedury wynika, że na Wydziale będą systematycznie oceniane prace dyplomowe oraz ich recenzje (nie tylko na wizytowanym

kierunku). Poinformowano również że Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia będzie przedstawiła sprawozdanie z oceny prac dyplomowych Dziekanowi.

W odpowiedzi na Raport z wizytacji Uczelnia skorygowała także liczbę punktów ECTS dla praktyk zawodowych. Obecnie jest to 6 pkt ECTS (w programie przewidziano 172 godziny na praktykę zawodową).

W związku z faktem ustosunkowania się do wszystkich uwag Zespołu PKA i podjęcia właściwych działań naprawczych wnioskuję o podwyższenie oceny „znacząco” za kryterium 2 i 8 na ocenę „w pełni”.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Przewodnicząca Zespołu wizytującego

Prof. dr hab. Grażyna Jaworska